

*Dzestri rīti.
Dūmu sēnes uz jumtiem,
Zvans. Ierasts sols.
Un stundas
Kā zelta raktuves.*

/A. Ločmelis/

*Daudzkrāsainie ziedu
pušķi stāsta par lielu
cerību un patīkamu
satraukumu laiku –
Zinību dienu un jauna
mācību gada sākumu.*

*Sirsnīgi sveicam
skolēnu un pedagogu
saimi, jauno mācību
gadu uzsākot!*

*Lai jaunais mācību
gads ir veiksmīgs un
radošs!*

*Jēkabpils novada
pašvaldība*

Skolas savu jauno gadu sagaida ar būtiskiem uzlabojumiem

Trešdien, 29. augustā, Jēkabpils novada domes priekšsēdētājs Edvīns Meņķis, izpilddirektors Jānis Subatiņš, Izglītības un kultūras pārvaldes speciāliste Ludmila Bērziņa un deputāts Uldis Auzāns devās uz visām novada izglītības iestādēm, lai iepazītos ar to gatavību jaunajam mācību gadam.

Apmeklējums sākās ar **Ābeļu pamatskolu**. Šīs skolas lielākais ieguvums pēdējo gadu laikā ir jaunā sporta zāle, stadions un brīvdabas estrāde pie skolas. Sporta zāle sniedz visiem skolēniem iespējas labā līmenī nodarboties ar sportu, estrāde tiek izmantota arī skolas pasākumiem. Bez šaubām, skolas kolektīvam ir arī daudz darba pie šīs nozīmīgās infrastruktūras uzturēšanas. Nelieli remontu un sakopšanas darbi veikti visās klasītēs, būtiskākais jaunums tieši šovasar – uzlabots informācijas tehnoloģiju kabinets, izbūvējot atsevišķu administratora telpu. Ābeļu pamatskolas direktors Juris Gaigals stāsta, ka skolēnu skaits šogad nav samazinājies, pateicoties tam, ka šo skolu izvēlas arī pilsētas bērni: „Ne visi vēlas mācīties lielās skolās, daudziem tieši neliela skola, kas atrodas skaistā vietā, dabā, šķiet pievilcīgāka. Vairāk varam pievērsties tieši audzināšanas darbam, pievērst uzmanību katram bērnam.”

Nākamā skola – **Dignājas pamatskola**. Šī skola nu jau tradicionāli izceļas tieši ar estētisko noformējumu, sakopto vidi un mājīgo atmosfēru. Direktore Anda Ķiploka atzīmē, ka tas ir visa kolektīva nopelns – pie skolas vides veidošanas ar lielu entuziasmu strādā gan pedagogi, gan tehniskais personāls. Šai skolā jaunumi ir vairāki – jau šīgada pavasarī remonts veikts pirmsskolas klasītēs, kas

Turpinājums 2. lpp.

Pie Dignājas pamatskolas.

Ābeļu pamatskolas stadions.

Ļaudis un Darbi

turpinājums no 1. lpp.

kļuvušas plašākas un skaistākas; līdz nākamās nedēļas sākumam tiks pabeigts arī kanalizācijas sistēmas remonts. Beidzot sagaidīti datori un interaktīvā tāfele skolu informatizācijas projekta ietvaros, tehnika uzstādīta, un skolotāja Arta Pavāre ar lepmumu demonstrē jaunās tāfeles iespējas. Jauku pienesumu skolas apkārtnē sarūpējusi skolotāja Aivita Kļiploka, izstrādājot un realizējot Hipotēku bankas klientu kluba atbalstīto projektu. Šī projekta ietvaros skolas pagalmā izveidots nopietnu izmēru brīvdabas dambretes lauciņš un laukums klasišu spēlei.

Dunavas pamatskola pēdējo gadu laikā tiešām kļuvusi par sabiedrisko centru – šeit mājvieta gan bibliotēkai, gan modernai sporta zālei, gan kultūras pasākumu zālei, kurā pašreiz notiek floristikas nodarbības. Jaunākais ieguvums – LEADER projekta rezultātā skolā izveidots arī vides interpretācijas centrs. Klašu telpās veikti nelieli remontdarbi – vairākas telpas lepojas ar priecīgām krāsām – koši dzeltenu un „debesmannas krāsu”, atzīmē skolas direktors Uģis Vārslavāns. Omulīgi iekārtotas telpas arī pirmsskolas vecuma bērniņiem, un skola domā par jaunas mācību programmas izveidošanu, lai pirmsskolā varētu uzņemt bērnus jau no divu gadu vecuma. Bērnu skaits gan šeit ir ļoti neliels, un tās ir visbūtiskākās skolas kolektīva rūpes.

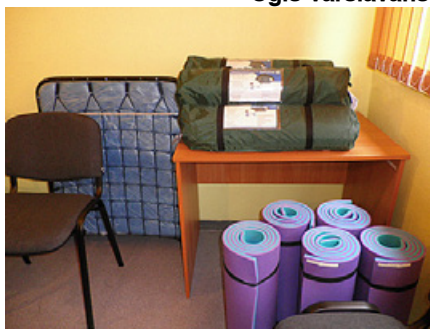
Tālākais ceļš ved uz **Rubeņiem**, un šeit skolā ir notikušas būtiskas pārmaiņas. Vislielākās tās ir pirmsskolas klasišu telpās – realizējot Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu „Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Jēkabpils novada pašvaldības ēkās – Rubeņu pirmsskolas mācību iestādē un Zasas pagasta pārvaldes administratīvajā ēkā”, ir nosiltināta bijušā bērnudārza ēka, tai nomainīti logi, un fasāde ieguvusi arī skaistu, silti zeltainu krāsu. Pozitīvas pārmaiņas notikušas arī iekštelpās – bērnudārza audzinātājas, ieguldot lielu darbu un entuziasmu, veikušas telpu kosmētisko remontu, un šobrīd jaunākās grupiņas telpas mazuļus sagaida svaigas un priecīgas. „Telpas izkrāsojām trijās dienās,” stāsta audzinātāja Ilona Pūdāne, „Strādājām arī trijātā – es pati, pagasta komunālās saimniecības darbinieks Visvaldis Kliģis un auklīte Antija Guļajevska. Par darbu esam ļoti gandarītas, visvairāk laika aizņēma telpu sakopšana, putekļu iztīrīšana – kā jau pēc remonta. Dažas dienas strādājām līdz septiņiem, astoņiem vakarā. Taču nesūdzamies, zinājām, ka darāms priekš sevis. Tagad ir prieks visiem!” Jaunākajā grupiņā šogad darbosies astoņi bērni, mazākajiem – tikai divi gadiņi. Taču audzinātāja stāsta, ka visi bērni ir draudzīgi – lielākie palīdz mazajiem, ved pie rociņas, labprāt dalās ar savām mantām. „Nu jau četrus gadus neviens bērns, atnākot uz

Dignājas skolēniem iekārtota atpūtas vieta.

Dunavas pamatskolas direktors Uģis Vārslavāns.

Iegādātas teltis un paklājiņi.

dārziņu, nav raudājis,” priecājas Ilona, „Arī pusdienlaiku guļ visi, un tie, par kuriem vecāki uztraucas, guļ vissaldākajā miedziņā.” Vecākajā grupiņā darbosies 12 bērni. „Šajās telpās uz skaistu remontu ceram nākamgad,” saka audzinātāja Vivita Pūdāne, „šogad esam tikai sakopuši telpas, un, protams, lielu efektu jau dod tas, ka mums ir jauni radiatori un logi.”

Tāpat skolas telpās ir pozitīvas pārmaiņas – jaunu krāsojumu ieguvis vizuālās mākslas kabinets, nu tas ir romantiskos ceriņkrāsas toņos, kas bērnus varētu vadināt uz sapņošanu un radošām izpau-

Rubeņu bērnudārza ēka nosiltināta.

Bērniem prieks darboties skaistās telpās.

Pusdienu pauze.

mēm; informātikas kabinets, protams, ir atturīgāks – šeit dominē smilšu krāsas

Ļaudis un Darbi

un persiku toņi. Arī Rubenes pamatskolā ir uzstādīti jaunie datori un interaktīvā tāfele, kas mācību procesu padarīs daudz modernāku.

Īpašā Rubenes pamatskolas „rozīnīte” – lietainajai vasarai veltīts atraktīvs dekors pie skolas!

Nākamā izglītības iestāde – **Zasas vidusskola**. Šī skola ir piedzīvojusi vislielākās izmaiņas – var droši apgalvot, ka tie ir ne tikai ikdienišķi remontdarbi, bet gan svarīgs kvalitatīvs „lēciens” šīs izglītības iestādes attīstībā. Vispirms – šogad 1. septembrī skolēnus sveiks jauna direktore – Olīta Spēka. Viņai šis periods ir īstas „ugunskristības” – jauna darba vieta, jauns kolektīvs, un virkne liela apjoma remontdarbu, no kuriem daudzi vēl tikai tuvojas noslēgumam. Tomēr, sagaidot komisiju, Olīta silti smaida un ar lepnumu rāda daudzās izremontētās telpas, pieaicinot arī Edvīnu Grauzu, kurš direktora amatu atstājis mācību gada noslēgumā, jo „vairums no paveiktā jau ir Edvīna nopelns,” atzīmē Olīta Spēka. Otrs lielākais jaunums – uzsākot šo mācību gadu, – Zingas vidusskolā atvērta pirmsskolas izglītības programma. Līdz šim mazuļi šeit varēja uzturēties Dievas centrā, taču tā telpas un pakalpojumu piedāvājums bija nepietiekams, tādēļ pēc vecāku pieprasījuma šāda programma tika izveidota un apstiprināta, tajā skolosies un rotaļāsies veseli 12 mazuļi. Pie tam – darbu pedagogi un bērni uzsāks pilnīgi jaunās, plašās un krāsainās telpās – pirmsskolas klasītes ir izvietotas Zingas pagasta pārvaldes administratīvās ēkas otrajā stāvā, jo arī šī ēka tiek kapitāli izremontēta par projekta Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Jēkabpils novada pašvaldības ēkās – Rubenju pirmsskolas mācību iestādē un Zingas pagasta pārvaldes administratīvajā ēkā” līdzekļiem. Šajā ēkā sadzīvos gan pagasta pārvalde, gan pirmsskolas bērni, gan bibliotēka un skolas ēdnīca. Skolas internāta telpās nu vairs pirmsskolas klasīšu nav, šeit saglabātas telpas vizuālās mākslas un mājturības nodarbībām. Tāpat vasaras sezonā internāta ēka tiek izmantota nometņu vajadzībām, kas arī šovasar bijušas daudz kvalitatīvākas, sakarā ar šī gada sākumā veiktajiem sanitāro mezglu remontdarbiem. Arī centrālajā skolas ēkā ir izremontētas un moderni aprīkotas piecas klašu telpas. Kopumā – šī gada laikā Zingas vidusskolā remonts veikts 20 telpās! Bez šaubām, darāmā vēl ir daudz – gan tehniskā nodrošinājuma, gan mācību kvalitātes, gan skolas prestiža celšanas jomā, jo 10. klasē mācības uzsāks vien septiņi skolēni. Pozitīvās informācijas izplatīšanai vien veltāma liela uzmanība, jo – izrādās, ka centralizēto vidusskolas eksāmenu rezultāti Zingas vidusskolā šogad bijuši par krietnu pakāpi augstāki nekā daudzās kaimiņu skolās! Neviena skolēns nav saņē-

Lietussargi.

Zingas direktore Olīta Spēka, no labās.

Dekors.

Jaunizveidotā pirmsskolas klasīte.

mis vērtējumu E vai F līmenī, visi absolventi iestājušies augstskolās, pie tam – budžeta grupās. Tā ka – izvēlies Zingas vidusskolu, tas ir drošs ceļš uz augstskolu un interesanti pavadīt vidusskolas gadu!

Pēdējā izglītības iestāde ko apmeklēt, ir **Bērzgales pamatskola**. Skola neliela un mājīga, saskatā apkārtnē priecē ar visiem alfabēta burtiem, kas izgatavoti no sūnām, smilgām un rudens ziediem. Brīnumjaukas dekorācijas – ar sārtiem āboliem piekrauti koka ratiņi – izvietoti uz logiem. Klasītēs veikts kosmētiskais remonts, un būtiskākā pārmaiņa – pirmssko-

Skolotāji gaida savus skolēnus.

Pie Bērzgales skolas ieejas.

Sūnu burtiņi skolas pagalmā.

Mājīgā klasīte pirmsskolas bērniem.

las bērni vairs nemācīsies atsevišķā ēkā, kas bija ļoti sliktā tehniskā stāvoklī. Šogad arī viņiem iekārtota mājīga klase lielajā skolā. Tāpat kā daudzviet, lielākās rūpes Bērzgales skolā ir bērnu skaita samazināšanās – šogad ar ziediem un mirdzošām acīm uz šo skoliņu nāks vien trīsdesmit skolēnu. Skolas kolektīvs ir sarūpējis katram jauku dāvanu – īpašu kladi ar skolas fotogrāfiju uz vāka. „Strādāsim arī turpmāk, cik vien labi varam,” saka skolas direktore Lolita Kakste, „gribas ātrāk sagaidīt bērnu čalas un rosību, šobrīd skolā valda tāds savāds klusums...”

Līdz ar komisiju skolās viesojās
leva Jātniece

Mācības par naudu un nauda par mācībām?

Viedokļi, diskusija, ierosinājumi...

Šī ir īsta septembra laika diskusija – tik daudzi no mums domā par to, kā izskolot savus bērnus, skolotāji un pašvaldība – par to, kā šo izglītību nodrošināt. Un aizvien sāpīgāk savu aktualitāti iezīmē tēma – kā piesaistīt bērnus konkrētajai izglītības iestādei. Un cik daudz mums tuvākajos gados vispār būs piesaistāmo? Dažās kaimiņu novadu vidusskolās skolēniem jau tiek izmaksātas stipendijas. Nupat tādas lēmumus pieņem arī attiecībā uz pamatskolas audzēkņiem – par labām sekmēm katru mēnesi piešķirt zināmu naudas summu. Metode ir uzmanības un diskusijas vērtā, tādēļ jautājam gan izglītības darbiniekiem, gan vecākiem, vecvecākiem un pašiem bērniem.

Jēkabpils novada izglītības un kultūras pārvaldes vadītāja Elga Ūbele saka tā:

„Domāju, ka tā ir katras pašvaldības lieta, kā ieinteresēt un piesaistīt skolēnus savām izglītības iestādēm. Šobrīd, kad tik ļoti samazinās skolēnu skaits, jāpiekrīt, ka zināma konkurence pastāv. Vienas pašvaldības var maksāt stipendijas, citas piešķir brīvpusdienas, citas piesaista ar interesantām ārpusstundu aktivitātēm, citas ar skolas labo tēlu sabiedrības acīs. Tas nav nekas nosodāms.

Tas ir tāpat kā mācību gada beigās apbalvot skolēnus par sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, skatēs. Katra pašvaldība to dara tik daudz un plaši, cik to var atļauties – vienas apbalvojot ar braucienu ekskursijā, citas apbalvojot ar noteiktu naudas summu, u.c.“

Silvija, četrus bērnu mamma, skolā strādājusi 20 gadus: Nedomāju, ka skolām vajadzētu piesaistīt bērnus ar šādām metodēm. Tas nav pamats motivācijas veidošanai. Ja izglītības iestāde, sevišķi laukos, vēlas piesaistīt skolēnus, tad vislabākais veids būtu gādāt par pašiem interešu izglītības pulciņiem – piemēram, mūziku labā līmenī, mākslas un amatu apmācības aprikojumu, bez šaubām, arī piesaistot labus speciālistus. Tāpat – austrumu ciņas, kaut kas ekskluzīvs šajā jomā. Lauku skolēniem tas ir tik svarīgi, jo tikai retais var izbraukāt uz mūzikas skolu, sporta skolu vai mākslas skolu. Ja ir runa par materiālo stimulēšanu, tad labs veids ir apbalvot ar kādu ekskursiju vai izglītojošu braucienu. Pie tam – ne jau visiem bērniem ir vienādas spējas. Šajā situācijā pilnīgi atstumti būtu centīgi bērni, tie, kuri pielieki ļoti daudz pūļu,

lai iegūtu viduvējus vai labus rezultātus. Viņiem tas būtu ļoti traumējoši, jo ne jau vienmēr labākais skolēns ir tas, kurš visvairāk mācās.

Inita, žurnāliste, pedagogijā strādājusi vairāk kā 10 gadus: Materiālā stimulēšana, protams, ir svarīga. Tomēr ne jau pamatskolas līmenī. Jāmācās tomēr ir nevis naudas, bet zināšanu dēļ.

Jānis, students: Kādas runas var būt par maksāšanu! Pietiktu, ja mazajās lauku skolās būtu laba izglītības kvalitāte. Ar to arī visvairāk varētu piesaistīt skolēnus, jādomā tieši par to, kas arī ir skolas galvenais uzdevums, nevis par piemaksām un tamlīdzīgām lietām.

Baiba, skolotāja: Materiālais stimulē nekad nav labākais. Taču, skatoties uz šodienas reālo situāciju, tas bērniem var būt ļoti nozīmīgi, sevišķi vidusskolas līmenī. Arī pamatskolas vecākajās klasēs bērni to noteikti novērtētu. Domāju, ka būtu jāatbalsta aktīvie un centīgie bērni – tie, kas gan labi mācās, gan piedalās pašdarbībā, sportā. Šīs nodarbības un ar tām saistītie izbraucieni taču arī prasa papildus līdzekļus.

Laura, šogad ieguvusi augstāko izglītību pirmsskolas pedagogijā: Tomēr nē, naudu piešķirt nevajadzētu. Kā stimulēt būtu piemērotāks kāds izbrauciens un labs klimats skolā, kas piesaistītu vairāk skolēnu.

Gundega, pensionāre, vecmāmiņa: Nav labi, ka skolēnus pērk par naudu. Labāk piemaksāt skolotājiem, tad viņi labāk strādās, un tas arī piesaistīs bērnus skolām.

Ina, divu bērnu mamma: Bez naudas grūti dzīvot. Kur lai citur bērni nopelna, lai jau būtu viņiem tā naudiņa. Mēs savā laikā varējām vasarā piestrādāt, arī kolhozā bija kādas iespējas piepelņoties, tagad taču tādu nav. No otras puses – centīgie bērni var nedabūt neko, jo ne jau visiem ir vienādas spējas. Vieniems tās mācības padodas vieglāk, kaut gan viņi mazāk pūlas. Labāk jau visai klasei, kas ir labākā skolā, apmaksāt ekskursiju.

Valija, skolotāja: Doma ir laba, taču – tas derētu vidusskolas, ne pamatskolas klasēs. Piemēram, ļoti laba lieta būtu stipendija tiem audzēkņiem, kas izvēlas Zinas vidusskolu. Daudzām ģimenēm nodrošināt bērnam vidējo izglītību ir materiāli ļoti grūti, arī tad, ja bērns ir gudrs un spējīgs. Šāda stipendija būtu gan atbalsts ģimenēm un talantīgiem audzēkņiem, gan arī laba motivācija izvēlēties tieši novada vidusskolu. Ja ir runa par pamatskolu – varētu stimulēt 9. klases

absolventus, skolu beidzot. Pie tam – informēt viņus jau gada sākumā, tas daudziem būtu motīvs absolvēt pamatskolu ar labākām sekmēm, kas pavērtu viņiem jau plašākas turpmākās izglītības perspektīvas.

Katrina, skolniece: Nebūtu labi. Katrā klasē ir kādi 2 – 3 skolēni, kas arī vienmēr saņemtu to naudu. Pēc tam viņi lielītos un apsmietu pārējos, arī savā starpā noteikti konkurētu, būtu skandāli un neveselīgs klimats klasē. Vai dot naudu par labām sekmēm tikai maznodrošinātajiem skolēniem? Nezinu, arī tagad ir tādi, kuri lielās par to, ka viņiem pusdienas apmaksā pagasts, nevis vecāki. Man šķiet, ka vairāk jādomā par to, lai skolā būtu patīkami mācīties, draudzīgas klases, atsaucīgi skolotāji.

Taņa, trīs pieaugušu bērnu mamma, vecmāmiņa: Bērniem taču citur nav kur nopelnīt, lai ir! Tomēr – lai nebūtu tā, ka tas ir netaisnīgi, izsauc skandālus un rada nelāgu konkurenci, vajadzētu domāt par to, lai apbalvotu visu klasi, nevis kādu atsevišķu skolēnu. Tad klase domātu, kā var palīdzēt viens otram, veidotos labāka kolektīva gaisotne. Balva arī varētu būt kāds izbrauciens labākajai klasei, nevis daži lati kādam skolēnam. Vispār – mazās lauku skolas bērnus varētu piesaistīt tieši ar to, ka skolās ir laba, draudzīga gaisotne, ar to, ka katram bērnam var pievērst uzmanību, palīdzēt un atbalstīt. Pilsētas lielajās skolās taču tas nav iespējams!

Indra, trīs bērnu mamma: Vajag dot bērna talantam, viņa attīstībai, nevis kabatas naudai! Skolas var piesaistīt bērnus ar to, ka iegulda līdzekļus tieši katrā bērniņa īpašo talantu attīstībā, nevis vērtē mehāniski, visu kopā. Kādam varbūt nepadodas tā matemātika, viņš nekad nebūs labākais klasē! Tai pašā laikā – viņš var būt apdāvināts sportā, mūzikā, valodās; būtu jārada visi apstākļi – pasniedzēji, aprikojums, atbalsts ģimenēm, lai bērns var attīstīt tieši tās spējas, kas viņam ir, nevis saņem sodu par tām, kuru viņam nav. Arī kolektīva gaisotne skolā ir ļoti, ļoti svarīga, pie tās jāpieņem vairāk, nekā pie naudas.

Valija, pensionāre, vecmāmiņa: Labi gan, kāpēc ne! Varētu dot arī brīvpusdienas par labām sekmēm. Bet atkal – bērnam tāpat jābūt paēdušam, vai viņš mācās labāk vai sliktāk. Nu kā var mācīties izsalcis bērns? Nevar viņš neko iemācīties, paēdušiem jābūt visiem, tad jau labāk to naudiņu, vai arī – kādu grāmatu nopirkt, tas varbūt vēl labāk par naudu.

Maija, sociālā darbiniece: Labāk gan ne. Noteikti ne katru mēnesi. Varētu būt kāda balva gada noslēgumā, ekskursija, piemēram. Labs atbalsts maznodrošinātām ģimenēm? Iespējams, taču ne vienmēr šo ģimeņu bērni ir ar labākajām sekmēm. Varētu būt arī brīvpusdienas, tomēr tas jau vairāk attiecas uz vecākiem, vai nu pusdienas apmaksā viņi vai pašvaldība, bērnam jebkurā gadījumā ir jāēd. Nedomāju, ka tas ir labākais stimulē. Pie tam – ja tas notiek katru mēnesi, tā būs liela papildus slodze skolotājiem.

Ģertrūde, skolotāja: Kopumā tā ir laba lieta, labs stimulē skolēniem. Līdz šim mums tādas iespējas nav bijis – materiāli stimulēt skolēnus. Bet – ne jau katru mēnesi kā stipendiju! Ļoti laba iespēja būtu apbalvot gada beigās. Piemēram, Zāses vidusskolā šogad pasniedzām „Zelta liecību” skolēnam, kuram bija visaugstākā vidējā atzīme visā skolā. Skolēns un viņa ģimene tik ļoti ar to lepojās! Būtu skaisti, ja šādi liecībai būtu klāt arī naudas balva. Jo – olimpiāžu uzvarētājiem tādas tiek piešķirtas, un šai gadījumā nenovērtēti paliek tie skolēni, kuri ir ļoti labi mācījušies visu gadu, taču nav piedalījušies konkursos vai olimpiādēs.

Dzintra, psiholoģe: No profesionālā viedokļa šo situāciju varu komentēt kā tipisku biheiviorisma psiholoģijas metodi. Tātad – uz rīcību nekavējoties seko reakcija; gluži kā dresējot dzīvniekus – izpildi komandu un saņem gardumiņu. Atsevišķās

situācijās, sevišķi maziem bērniem, tā der, un ir ieteicama. Taču – ne jau skolas vecumā, un ne jau par mācībām! Tāpat – ne par tiem pienākumiem, kas bērnam jāveic ikdienā. Tu taču mācies priekš sevis, lai attīstītu sevi, lai iegūtu zināšanas; pats process ir tavā labā – kādu gan naudu tu par to vēl vari gribēt? No otras puses – balvas mācību gada beigās par ļoti labām sekmēm būtu laba, apsveicama lieta. Tieši naudas balvas, kādēļ gan ne? Nauda nav nekā sliktā, uz to skatos praktiski – to var izmantot labām, derīgām lietām, vai arī tam, kas šim centīgajam bērnam sagādā patiesu prieku, jo ne jau visiem kāroto lietiņu vai konfektes var nopirkt vecāki. Tad bērns šo ieguvumu tiešām sajūtīs kā paša pelnītu balvu par ilgstošu, mērķtiecīgu darbu.

Uģis, skolas direktors: Grūti komentēt. Pat Izglītības ministrs norādīja, ka skolām jāpiesaista skolēni ar visiem iespējamajiem līdzekļiem. No ētikas viedokļa – tas ir cits jautājums, neuzskatu, ka skolēniem par mācīšanos būtu jāmaksā – tā, ikdienišķi. Apbalvot var gada beigās, par labām sekmēm, sasniegumiem olimpiādēs un konkursos. Kā vēl piesaistīt bērnus skolai? Mums šai ziņā nav lielas izvēles, bērnu ir tik, cik ir, un tādas metodes, lai piesaistītu bērnus no lielāka attāluma, ir pat grūti iedomāties. Protams, jāattīsta interešu izglītība, ārpusskolas pasākumi, labs klimats skolā, to visu mēs arī cenšamies darīt.

Inese, skolotāja: Bērniem tas būtu ļoti nozīmīgi, sevišķi mūsdienu ekonomiskajā situācijā, tas tiešām varētu papildus piesaistīt skolēnus skolai. Taču – domāju, ka klasēs mazinātos savstarpējā izpalīdzība, parādītos tāda neveselīga konkurence. Mūsu skola lepojas ar sirsnīgu, mājīgu atmosfēru, to atzīst visi skolēni. Tieši šī atmosfēra skolā ir svarīgāka par naudu.

Emīlija, pensionāre, skolā strādājusi 41 gadu: Pat nezinu, ko teikt... nudien, nav man atbildes! Vai tad tādas lietas jācilā – skolēniem maksāt par mācīšanos, nē, nevaru to iedomāties.

Ināra, skolas direktore: Bērniem patīk dāvanas, vecākiem – tas, ka viņu bērni saņem atzinību, sevišķi jau publisku atzinību. Gan vieniem, gan otriem šī atzinība būtu svarīga arī naudas izteiksmē. Par pamatskolu gan domāju, ka šāds materiālais stimulē būtu piemērots tikai devīto klašu audzēkņiem, tas viņiem liktu vairāk koncentrēties uz mācībām. Papildus darbs skolotājiem, regulāri izvērtējot sekmes? Jā, protams, bet skolotāji jau pie papildus pienākumiem ir pieraduši... Zāses vidusskolai gan šādas stipendijas būtu ļoti vērtīgs piedāvājums, vidusskolas vecuma jaunieši jau prot novērtēt naudu un ar to rīkoties. Ideāli, protams, būtu izveidot stipendiju fondu mūsu novada spējīgajiem bērniem, tas būtu ļoti vērtīgi!

Ieva Jātniece

Septembris – rudens laika līderis

Septembris mums dāvā ne tikai skaitu atvasaru, bet arī nojausmu par tuvojošos rudenī. Kad kaut kur raud dzērvju kāsis, ik koks un krūms, un zaļā zāle jau gaida salnas austošos rītus, bet dārzi vēl pēdējo reizi rāda ko var!

Pēc garajām brīvdienām ir atkal jāiet skolā, un arī darbs jau sauc. Siltajos mēnešos esam smēlušies daudz spēka, enerģijas jauniem darbiem. Vai dažas lietas tagad nepamanām jaunā gaismā? Īstais mirklis kaut ko mainīt dzīvē un to uzlabot.

MIERS – apņemies vienmēr izvēlēties to, kas tev un citiem dāvā iekšēju un ārēju mieru.

Vienalga, kā tev klājas šodien – ne jau liktenis nosaka tavu dzīvi, bet tu pats! Tam grūti noticēt, ja kādam ir klājies īpaši smagi, turklāt ne jau vienu dienu, bet mēnešiem vai pat gadiem ilgi. Tomēr tā ir. Dzīve ir nevis aiz tevis, bet priekšā – un tavos spēkos ir vairāk, nekā tu domā. Mēs visi savā būtībā esam stipri un drosmīgi. Tikai reizēm to aizmirstam!

Lai kāda būtu tava dzīve un darbs – vienmēr pastāv iespēja attīstīt papildus

kādu spēju. Ir taču prieks iemācīties ko jaunu, turklāt tas uztur sportiskā formā mūsu pelēkās šūniņas.

Tāpēc apdomā, kura tēma varētu tevi aizraut un ieinteresēt. Uzzini par kursiem, nodarbībām, kas neprasi tavus spēkus pārāk ilgi – varbūt divas dienas, nedēļu. Tu iepazīsies ar jauniem interesantiem cilvēkiem, kuriem ir līdzīgas intereses.

Izbaudi izaicinājumu un savu spēju attīstību un kādreiz arī savu jauno zināšanu augļus personīgajā vai darba dzīvē.

Man patīk iemācīties ko jaunu.

Atrodi katram laipnus vārdus – un īpaši tiem cilvēkiem, ar kuriem dzīvo kopā. Diemžēl tieši savus tuvākos mēs aizmirstam pirmos, jo visu pārāk ātri sākam uzskatīt par pašsaprotamu. Mēs visi vēlētos, lai mūs uztver un atzīst kā personības. Un mēs vēlētos izdarīt ko tādu, kas citiem būtu patiešām svarīgs. Tas paceļ mūsu dzīvi vīrs garlaikotas vienaldzības līmeņa.

Mīlestība – esi mīlestības spēks, cik bieži vien spēj, un apvaldi domas par naidu, citu tiesāšanu un dusmām.

Vai zini, kā jūtas skaistā kļavas lapa rudenī?

Vēja noglāstīta, saules apmīlota un garāmgājēju apbrīnota... kā skuķe, kas naivā neziņā, kautrīgi sarkstot, sniedz lūpas pirmajam salnas skūpstam.

Vai zini, kā jūtas kļavas lapa rudenī?

Kā māte, kuram bērni jau izauguši un izlidojuši pasaulē, kā sieva, kas izmisīgi sakrampētiem pirkstiem turas pie sava zara.

Par spīti visam, pat tad, ja pirksti jau gurst... Cik ilgi vēl pietiks spēka? Spēka cīnīties pret vēju!?

Vai lietūs lāses? Vai asaras pār viņas vaigiem rit? Kad spēka vairs nav... kad neviens vairs neredz. Kad gaida...

Vai zini, kā jūtas kļavas lapa rudenī?

Tik skaista, apjūsmota un valdzinoša... Vēja aizpūsta, sala saburzīta, peļķē iesviesta.

Neviena nepieminēta, aizmirsta, iznīcināta...

Un aiziet vasara, ar skumju smaidu peļķēs raugoties, bet vējš spēlē vientuļības melodiju.

Noskaņu rudenī ielūkojās
Ināra Valaine

Smieklī, dzeja un Daugava

Tā varētu raksturot viesošanos pie skolotājas Emīlijas Zviedrānes un stāstu par viņas dzīvi un darbu. Pāris stundās un nedaudzās rakstu rindiņās nekādi nav iespējams atspoguļot bagātu un apgaismotu cilvēka mūžu – tādu, kāds dāvāts Emīlijas kundzei. Tomēr iespaids ir tik gaišs un noturīgs kā šīs skopās vasaras retie saules mirkļi.

Doties uz interviju pie Emīlijas Zviedrānes uz Līvāniem iesaka Dignājas pamatskolas skolotājas – nupat, augstā, viņas sveikušas bijušo kolēģi astoņdesmitajā jubilejā, un saka: „Tik gaišs un jauks cilvēks! Par viņu noteikti vajag uzrakstīt, tagad, uz skolas sākumu. Lai mums visi, strādājošajiem skolotājiem, būtu spēks un iedvesma jaunajam mācību gadam. Un Tev pašai arī noteikti būs patīkami paciemoties. Viņa raksta dzeju! Ja uzticēsies, iedos kādu dzejoli ...”

Tā arī ceļoju uz Līvāniem. Skolotājas mājiņa ir pavisam tuvu pie Vandānu pārceltuves, tuvu pie Daugavas. „Viņas mājiņu ir viegli atrast – tai ir jauks, apaļš lodziņš bēniņos,” mīlīgi raksturo kolēģes. Atrast tiešām ir viegli – otras tādas mājiņas nav, un, pavisam noteikti – nav arī citas tādas personības kā Emīlijas kundze. Visa viņas būtne izstaro gaišumu un prieku, un jau pēc pirmajām sarunas minūtēm mēs kopīgi smejamies kā senas draudzenes.

„Esmu Aglonas meitene, tur piedzimu, gāju skolā – vēl pirmajā klasītē dzīvoju klosterī. Mēs bijām liela ģimene, daudz man brāļu un māsu. Uz dzimtās mājas vietu braucam katru gadu – mājas vairs nav, tikai liels kastānkoks mājvietā, zem tā tad arī pulcējamies visi.” Un šeit arī skan pirmais dzejolis –

Kastanītis

Katru gadu es braucu uz bērnības zemi
Tad, kad kastanītis baltiem ziediem zied.
Redzot brīnišķīgās ziedu svecas,
Sirdi pārņem dzimtās zemes prieks.

Un es apstājos pie tā kā svētnīcīnā baltā
Atmiņā man bērnu dienas nāk –
Kādreiz bija māja, tētis, māmuliņa,
Tagad tikai vientuļš kastanītis stāv.

Stāv un skumst par aizgājušām dienām,
Kuras nekad neatgriezīsies.
Nav tam blakus drauga, kuplā
cerīnkrūma,
Kas pavasaros koši ziedēja.

Nav nekā, visapkārt pamestība,
Tukšums.
Tikai vecā bērza galotnītē
Stārķis ligzdu vij.

Emīlija Zviedrāne.

Pie dzimtās mājas kastanīša.

Gaišā pasaules uztvere – ikvienā pamestības ainavā saskatīt stārķa ligzdu kā mūžīgās nākotnes apsolījumu – ir dāvājusi Emīlijai gan labu veselību, gan skaidru atmiņu, jo visus savus dzejoļus viņa runā no galvas. „Pa ziemu gan sakārtošu visus kopā, vismaz tagadīnā tā domāju. Citādi man viss pa mazām lapiņām, kladītēm, un galvā jau tā lielākā daļa glabājas”, saka skolotāja.

Skolotājas profesija sākumā apgūta tikai kursus: „Mācoties Aglonas vidusskolā, tos labākos skolēnus pa vasaru veda uz kursiem, lai mēs varētu sākt strādāt par skolotājiem. Tad nu arī tūlīt pēc vidusskolas beigšanas uzsāku darbu Limbažu

rajona Vecmuižas skolā. Maza skoliņa bija, dziļi mežos, līdz veikalam pieci kilometri. Zvejnieki tur veda savus bērniņus, atstāja uz visu nedēļu. Gadu izturēju, tad gan gāju projām, tuvāk dzimtajai pusei. Skolas pārzine gan mani negribēja laist, es viņai patiku.”

Tūlīt pēc Vecmuižas skolas Emīlija nonākusi Dignājā, un šai skolai no visas sirds vēlīts 41 dzīves un darba gads:

„Aizņo dienas un aizsteidzas gadi
Žēl, ka tik ātri aiziet tas mūžs.
Vēl priecīga būšu par mirkli ikvienu,
Ko Dievs man dāvās būt kopā ar jums.

Labi ir sauli saglabāt sevī,
Labāk vēl – citiem dāvināt to.
Jauki un skaisti bij Dignājas gadi,
Tie manā dzīvē viskrāsīgākais zieds.

Bieži es kavējos atmiņās savās,
Tās, kas man mīļas un dārgas arvien,
Patīk man priecāties, dziedāt bez gala,
Vai tā ir diena, vai vakars ir vēls.

Varbūt vēl kāds gadiņš un dzīve jau galā,
Cik tad nu vispār tās dzīves mums ir.
Gadi iet, gadi, tos apturēt nevar
Pēkšņi sirds nodreb – kur palicis
mūžs....”

Strādājot Dignājas skolā, Emīlija Zviedrāne beigusi Rēzeknes pedagoģisko skolu, tad sekojušas studijas Daugavpils pedagoģiskajā institūtā bioloģijas – ķīmijas fakultātē. Neuzrakstīts palicis vien diplomdarbs, jo nodibināta ģimene un viens pēc otra pasaulē ieradušies trīs bērniņi – Maija, Jānis un Valdis.

„No 1956. gada uz Dignājas skolu braucu pār Daugavu – gan ar laivu, gan pārceltuvi, gan pār ledu esmu gājusi, jo vīrs bija no Līvāniem, pārcēlāmiem šurpu. Tomēr Dignājas skolu pamest negribēju! Vai, kā tik nav gājis! Es taču visus savus bērniņus vedu uz darbu līdz, līdz 4. klasītei visi mācījās Dignājā. Tā nu bija – viens ratiņos, viens uz rokas, un viens jau tek ar savām kājām. Pie klases man bija tāds mazs kambāritis, un tur vienmēr atradās kāda aukle, kas mazo pieskata. Vai dieniņ,” (un Emīlija atkal smejas) „kad es tā padomāju, ko tik visu neesmu darījusi, pašai brīnums – kā tiku galā?”

Kādas priekšmetus mācījusi skolā? „Vai dieniņ, ko vajadzēja, to mācīju – dabaszinības, ķīmiju, mazās klasītes, pat krievu valodu astotajai klasei esmu mācījusi. Un vispār, ko tik lika, to es darīju – arodbiedrībā biju, pedagoģiskās padomes priekšniece arī, pat grāmatvede vienu brīdi! Nesaprotu, nūdien nesaprotu, kā to varēju, bet laikam labi sanāca – visas goda plāksnes bija pilnas ar manām bildēm! Tāpat korī dziedāju, ansambļi, mums pašuva tādas skaistas, garas kleitas, vēl tagad man tā mājās stāv.

Ak par mācībām! Atceros, kad sāku mācīt ķīmiju, sākumā aizvietoju skolotāju Labinsku, kad viņa bija atvaļinājumā ar saviem bērniņiem. Un kā tiem skolnieciņiem patika eksperimenti, vai dieniņ! Varbūt iepriekšējā skolotāja mazāk bija rādījusi, bet es tik palaidu vēl kādu eksperimentu pa virsu, mums visiem tā patika, tā patika! Arī dabaszinības bija ļoti interesantas, daudz gājām dabā, braucām ekskursijās. Ar bērniem vienmēr esam labi sapratušies – to tik vien dzirdēju kā viņi sauc „Zviedrānīt, Zviedrānīt!”, nebiju es no tām bargajām skolotājām, vairāk ar prieku un smiešanos vien dzīvojām.”

Vai tad nebija nepaklausīgu un daudzoņīgu bērnu? „Kā nu ne,” Emīlija atkal smejas, „Mans pašas puika bija diezgan liels palaidnis! Kā mani neklausā, es tik saku – vedīšu pie direktora, un vedu ar’. Taču, jau ātri vien viņš aptvēra, un vairs nebaidījās – sak, Tu jau mani aizved tikai līdz kabineta durvīm, man nav ko baidīties!”

Skolnieciņi ar viņu priekiem, bēdām un talantiem skolotājai joprojām glabājas siltā atmiņā – kopīgi skatāmies albūmu, ko 1974. gadā viņai kā savai pirmajai skolotājai dāvinājuši 4. klases absolventi. Tajā katra bērna fotogrāfija, novēlējums skolotājai un zīmējums. Starp tiem atrodami daudzi šobrīd Dignājā pazīstami un darbīgi cilvēki. Tā, piemēram, Andis Bikaunieks uzzīmējis skaistu meža ainavu ar teikumu „Man ļoti patika stundas dabā.”

Daudz prieka un siltuma viņai sagādājusi arī ģimene – vīrs un trīs bērni. Sevišķi vīru Jāni, kurš nu jau aizsaulē, viņa piemin ar vislabākajiem vārdiem:

„Tu esi man kā spīrgta gaisa vēsma,
Kas mani uzmundrina katru dien.
Tu esi tā kā spoža rīta zvaigzne,
Kas rāda ceļu, pa kuru man iet.
Tu esi tā kā karsta saules liesma,
Kas silda mani vēl arvien.”

„Arī tagad sarunājos ar viņu, mums bija tik laba, skaista dzīve... Kad vajadzēja braukt uz Rīgu, uz slimnīcu, iepriekšējā dienā aizgāju pie sava Jāņa uz kapiņiem un runāju:

Emīlija jaunībā un vīrs Jānis.

Anda Bikaunieka zīmējums.

„Uzraksti man, mīļotais, vēstuli bez vārdiem.
Uzraksti no debesīm vēstuli bez vārdiem.
Man lielu prieku sagādās šī vēstule bez vārdiem,
Un grūtā brīdī mierinās šī vēstule bez vārdiem.
Izlasīt es prātīšu šo vēstuli bez vārdiem,
Gājputni to atnesīs uz saviem stipriem spārnieniem...”

Ar to slimnīcu man viss beidzās ātri un labi. Ticu, ka viņš no turienes man palīdzēja...”

Un kā dzīve rit šodien? Vai nav skumji un garlaicīgi bez bērnu čalas?

„Vai, kāda nu te garlaicība! Man ir tik liels dārzs, zeme, vasarās tur tikai strādāju, viss labi aug (tā tiešām ir taisnība, man arī tiek ceļamaize no Emīlijas dāsnā dārza), dēls arī atnāk palīgā, tāpat mazmeitiņa. Pa ziemu – tad atkal rokdarbi. Adu, tamborēju, visu ko! Kādus piecus kostīmus sev esmu uzadījusi, šalles bez skaita. Re, pietrūcis laika pat dzejoļus sakārtot, tik aizņemta esmu. Reizēm gan Ziemassvētkos tā vientuļīgāk – tad atceros ģimeni, vīru, kad bērni bija mazi, tāpat – skolas eglītes. Vienos Ziemassvētkos man atnāca tāds jocīgs dzejoļītis:

Vajā bija durvis, istabā ienāca burvis.
Viņš stāvēja pie durvīm klusi, un visu laiku skatījās uz manu pusi.

Tad apsēdās pie galda, un jautāja – Vai man ir nauda?

Tad vajā vēra maku lielu, un uzdāvināja man piecinieku:

Par šie lati pieci nopērc Ziemassvētku sveci.

Pārējo būs bankā likt. Un, kad sakrāsi labi daudz,

Varēsi uz Ameriku braukt!

Tad atkal klusi, klusi, aizgāja uz Daugavinas pusi.

Un visu laiku ar roku māja, kamēr vien redzama bij

Mana māja.”

Māt ar roku un smaidīt gribējās arī man, kamēr vien bija redzama Emīlijas kundze pie sava dārza vārtiņiem. Mājup braucu ar Dignājas pārceltuvi, protams. Un, tuvojoties Daugavai, līdz ar mani uz pārceltuvi steigās arī milzīgs negaisa mākonis. „Nu gan piedzīvošu vētru uz Daugavas!”, nodomāju. Taču – nē, šķiet, ka Emīlija, stāvot vārtiņos, ar rokas mājienu šo mākonī atturēja – gluži kā labais burvis...

Pateicībā par man dāvāto pēcpusdienu –
Ieva Jātniece

Zasas aktīvistes par ikgadējās ekskursijas iespaidiem

Jau daudzus gadus vasaras nogalē Zasas pagasta pensionāri dodas vienas dienas ceļojumā pa Latviju. Ceļojuma maršruti ir dažādi.

Šogad mēs apmeklējām Skaistkalnes baznīcu, kura ir senāka par Aglonas baznīcu. Mūks, kurš mūs tur sagaidīja, ļoti interesanti stāstīja par baznīcas vēsturi un mūsdienām.

Tālāk ceļš veda uz Rundāli. Gida

pavadībā izstaigājām visas restaurētās telpas. Apskatījām krāšņo dārzu, rozes, strūklaku.

Tad devāmies uz Mežotnes pili. Arī tur no gida uzzinājām daudz jauna un interesanta.

Mājupceļā iebraucām topošajā Likteņdārzā, kurā bijām arī iepriekšējā gadā un aizvedām savus laukakmeņus. Redzējām, cik daudz jau

paveikts. Sastādīti koki, augļu koki, krūmi, kā veltījums saviem vecākiem, bērniem, radiem, draugiem.

Dienas laikā uzkrājām ļoti daudz labu emociju. Esam pateicīgas mūsu pagasta vadītājam J. Krūmiņa kungam par atbalstu, mūsu Anitai par organizēšanu un laipnajam šoferītim M. Zinera kungam.

Biedrības „Noskaņa” seniores

Jēkabpils novada radošie jaunieši par iespaidiem Norvēģijā – izsmeloši un radoši!

25. jūnijā, kad vairums cilvēku Latvijā pēc Jāņu svinībām atgriezās darbā, septiņi Jēkabpils novada jaunieši un divi Zasas vidusskolas skolotāji devās ceļā uz Averoņas pašvaldību Norvēģijā, lai nedēļas garumā pavadītu laiku radošās rakstīšanas nodarbībās, kultūras, vēstures un tradīciju izziņāšanās un sportiskās aktivitātēs kopā ar Norvēģijas, Īrijas un Spānijas jauniešiem ES programmas „Jaunatne darbībā” jauniešu apmaiņas projekta „Once upon a time. Writing through exploring the cultural heritage” (Reiz senos laikos. Kultūras mantojuma izpēte ar radošās rakstīšanas palīdzību) ietvaros. Latviju projektā pārstāvēja leva Ģeidāne, Dagnija Krukovska, Laura Aišpure, Sabīne Ozoliņa un Jānis Daudzvārds no Zasas vidusskolas, kā arī skolas absolventi Una Kukle un Kaspars Sēlis, bet jauniešus pavadīja skolotājas Daiga Ģeidāne un Baiba Gabranova.

Turpceļš bija ilgs un nogurdinošs, kā arī mazliet biedējošs tiem četriem jauniešiem, kuri iepriekš nebija lidojuši. Divi reisi, lai nokļūtu Kristiansundas lidostā, ilgais gaidīšanas laiks lidostās, kā arī nedrošība un neziņa, kā izvērtīsies turpmākā nedēļa, mūs visus padarīja mazliet nervozus. Taču neilgi pirms pusnakts, pēc sirsnīgās sagaidīšanas lidostā un stundu garā brauciena autobusā, bijām nokļuvuši Sorheimā – kempingā, kas turpmākās nedēļas laikā kļūs par „mājām” 36 projektā iesaistītajiem jauniešiem un pieaugušajiem. Latviešu grupa nolēma visas nedēļas garumā rakstīt savus iespaidus grupas dienasgrāmatā. Kaspars pirmajā vakarā rakstīja: „Lidmašīnas bija vienkārši lielisks piedzīvojums, it sevišķi cilvēkam, kas savu mūžu nav lidojis... Beidzot esam nokļuvuši galā, un ainavas ir vienkārši fenomenālas. Izskatās, ka lieliski varēs tvert iedvesmu, it sevišķi, kad esi pavadījis pirmo dienu debesīs, vērojis, kā sagriežas horizonts debesīs un pēc tam saplūst ar jūru uz zemes. Jūties kā ierauts šajā mistiskajā pasaulē, un ir atkarīgs no tevis paša, cik daudz tavs gars „absorbēs” un aiznesīs uz mājām līdz mūžīgām atmiņām. Viennozīmīgi – šodien ir apjukums... rīt sāksies istā darbošanās, un tad jau manīs, cik no tā, ko nāksies piedzīvot, atbildīs tam, par ko sapņoji...” Pirmais vakars noslēdzās ar iepazīšanos turpmākās nedēļas plānu apspriešanu, savu mērķu, vēlmju un bažu uzrakstīšanu un noteikumu apspriešanu. Laura dienasgrāmatā rakstīja: „Apkārt ir daudz dažādu cilvēku. Biju domājusi, ka citu tautību jaunieši ļoti atšķirsies no latviešiem, bet nē, nav tik traki.”

Otrā diena turpinājās ar vēl pamatīgāku viens otra iepazīšanu interaktīvu spēļu

Jaunieši prezentē Latviju.

Pārgājiens kalnos.

veidā, kas palīdzēja vieglāk atrast sev līdzīgus un interesējam atbilstošus cilvēkus. Un tad mūsu pirmā istā radošās rakstīšanas nodarbība: izmantojot uz zemes izliktos priekšmetus – katrai no seit pārstāvētajām zemēm un tautām raksturīgas lietas – 15 minūšu laikā jāuzraksta radošs teksts, kas sāktos ar frāzi „Once upon a time” (Reiz senos laikos). Tad sadalījāmies grupās, lasījām katrs savu darbu un sniedzām pozitīvus komentārus par kolēģu radošo veikumu. Cik varēja spriest no komentāriem, mums visiem izdevās lieliski. Īrijas grupas vadītāja Melisa mūs uzslavēja un teica, ka latviešu jauniešu darbi ir ļoti labā angļu valodā, pat labākā, nekā dažam amerikānim! Tas bija patiesi labs stimuls un lielisks pašapziņas celšanas līdzeklis.

Dienas otrā puse bija veltīta vietējās vēstures un kultūras izziņāšanai, jo devāmies uz Kvernes brīvdabas muzeju un 700 gadus seno stāvbalkņu baznīcu. Latviešu grupai pat bija sava īpašā gide – norvēģu grupas līdera Tronda sieva Sanita (starp citu, no Jēkabpils). Ekskursija baznīcā bija arī ļoti emocionāls pārdzīvojums. Dagnija dienasgrāmatā rakstīja: „Kad šodien bijām ar gidi baznīcā, viņa sāka dziedāt „Pūt, vējiņi”, un pati nezinu, kāpēc, bet acīs sariešās asaras... Reāli viņa te jau ļoti ilgi dzīvo, nesaprotu, kā viņai nepietrūkst Latvijas. Nu, labi, gan jau pietrūkst, bet es tik ilgi nespētu būt projām no mājām.”

Un dienas izskaņā vēl norvēģu nacionālais vakars ar prezentāciju par Norvēģiju, Averoņu, norvēģu tautas tērpu demonstrē-

turpinājums no 9. lpp.

Piektiena mums savā ziņā izvērtās par atslodzes dienu, jo tajā nenotika nu jau ierastās rakstīšanas nodarbības. To vietā mēs visas dienas garumā iepazīnām Norvēģiju un Averoju. Vispirms pasakainais brauciens pa Atlantijas okeāna ceļu, kur vietām šķiet, ka ceļš ietiecas tieši debesīs un tam vairs nav turpinājuma uz zemes, tad brauciens vikingu laivā uz Haholmenas salu, kur iepazīnāties ar vikingu kuģubūves tradīciju turpinātājiem un vienkārši drosmīgiem cilvēkiem, kas nesuši Norvēģijas vārdu pasaulē, un pēcpusdienā Moldes pilsēta, kur izbaidījām kultūrvēsturisko vidi, brīnišķīgo dabu, un, protams, darba kārtībā bija arī veikali un iepirkšanās. Bez norvēģu šokolādēm un citiem saldumiem mājās doties taču nevar! Autobusā atpakaļceļā bija interesanti, jo šķiet, ka tagad jau visi runā visās valodās, ne tikai savā dzimtajā un angļu valodā, un šajā sakarībā norisinājās aizraujošs konkurss, kurā spānis uzdeva jautājumu, kā pārtulkot latviski kādu norvēģu izteicienu, un konkursā pareizi atbildēja un uzvarēja irš! Bet pašā vakarā – karstasinīgā spāņu prezentācija par visu, kas viņiem ir tradicionāls un nozīmīgs, kam, protams, sekoja spāņu deju vakars. Ne visiem izdevās karstasinīgās spāņu deju kustības, bet centība vien jau bija apbrīnas vērtā! Un vēl pirms pusnakts jaunieši devās nofilmēt dažas ainas topošajai filmai.

Visu sestdienu mēs aizvadījām turpat, kempingā. Rakstīšanas nodarbības šoreiz notika pa pāriem (atšķirīgu tautību), un katram pārim bija jāizspēlē konkrēta dotā situācija. Tas bija reizē radoši un ļoti jautri! Mēs arī apmeklējām kempinga tuvumā esošo vikingu apbedījumu vietu un noklausījāmies vairākas ticamas un ne tik ticamas leģendas vikingu apbedījumu vietas sakarā. Jaunieši tur jau bija pabijuši iepriekš, jo tur norisinājās filmas daļas uzņemšana. Otrā rakstīšanas nodarbībā mēs katrs rakstījām savus spilgtākos iespaidus un jaukākās atmiņas par Averoļā aizvadīto nedēļu. Tad jaunieši sadalījās pa grupām, kurās tika pārstāvētas visas tautības, un veidoja kopīgu prezentāciju par visu šajā nedēļā redzēto, dzirdēto un darīto. Un pat reizēs, kad tika izmantota kāda dzimtā valoda (visjautrāk bija reizēs, kad jaunieši bija „samainījušies” ar tautībām un valodām) visiem pilnīgi viss bija skaidrs! Savukārt grupu līderi lasīja savus spilgtākos iespaidus par šeit pavadīto laiku. Svīnīgajā vakara izskaņā visi saņēma apliecinājuma diplomu par piedalīšanos šajā jauniešu apmaiņas projektā, un tad tapa sveicienu un laba vēlējumu kartes visiem no visiem. Mazliet no Kaspara rakstītā dienasgrāmatā: „Jau sestdiena. Cik ātri paskrējis laiks! Bet tā jau ir, ja ir ko darīt un par ko aizdomāties. Šajā zemes nostūrī, tālu no mājām, cilvēks var labāk iepazīt sevi un savus līdzbraucējus. Mēs esam šeit, tik skaistā vietā, kur va-

ram noņemt savas maskas un būt tie, kas mēs esam. Mēs šeit daudz braukājam un staigājam, radām vienkārši fenomenālus, lieliskus, unikālus darbus, daloties ar daļu savas dvēseles ar pārējiem.”

Svētdiena pienāca ar apziņu, ka tagad, kad visi esam kļuvuši tik ļoti draugi, pavisam drīz nāksies šķirties, taču diena bija aktivitātēm pilna, tāpēc skumjām neatlika laika. Pirmā aktivitāte bija vārdu medības: dalībnieki pa pāriem (dažādu tautību) dabā kempinga apkārtnē centās atrast priekšmetus, kuru nosaukumi sāktos ar konkrētu alfabēta burtu, lai ātrāk un kvalitatīvāk atrastu visiem alfabēta burtiem atbilstošus priekšmetus. Daži pāri bija ņēmuši talkā patiesi radošu izdomu, izmantojot pat krievu valodu. Savukārt grupu līderiem pa to laiku notika sanāksme, kurā centāmies apkopot visu nedēļā paveikto, veiksmes un trūkumus, meklējot iemeslus un izsakot ierosinājumus iespējamajam nākamā gada projekta turpinājumam. Pricējāmies, ka visas aktīvās nedēļas laikā nebija īpašas nepieciešamības sasaukt līderus uz sanāksmi, jo viss bija veiksmīgi noorganizēts, un jaunieši darbojās mūsu pieņemto noteikumu ietvaros.

Pēcpusdienā devāmies uz Bremsnes kalnu un Bremsnes alu. Tur mūs sagaidīja Ronhilda Sofija Bertinusena, kas bija šī gada projekta pieteikuma iniciatore un arī mūs, latviešus, „ievilka” šajā projektā. Atkal kāpiens, pēc norvēģu domām, „nelielā pakalnā”, kas tomēr bija gana augsts priekš latviešu mērogiem, un nokāpšana alā, kur, protams, atkal mājāja leģendas.

Atgriezušies kempingā, pavakariņojām un skatījāmies pašu uzņemto filmu par vikingiem. Bija tik aizraujoši redzēt uz ekrāna pazīstamas sejas! Pēc tam Kaspars parādīja fragmentus no visa, ko safilmējis šīs nedēļas laikā. Visi nekādi nespēja šķirties un doties gulēt, lai gan nākamajā rītā jāceļas patiešām ātri, lai paspētu uz lidmašīnu. Vēl pēdējās neizrunātās sarunas, apmaiņšanās ar e-pasta adresēm, uzmundrinoši vārdi un laba vēlējumi...

Par pirmo dienu nav daudz, ko rakstīt, jo visu izsaka vārdi: mēs dodamies mājup. Tas nekas, ka atkal bija jāpavada garas stundas Oslo lidostā līdz mūsu reisam uz Rīgu, tas nekas, ka pēc gandrīz negulētās nakts lidostas krēslī nebija pārāk mīksti un ērti gulēšanai, tas nekas, ka priekšā vēl brauciens no Rīgas uz mājām...

Noslēdzies kārtējais posms šajā jauniešu apmaiņas projektā. Mēs to šogad izbaidījām pirmo reizi. Neskatoties uz sākotnējo nedrošību un neziņu, kas mūs sagaida un kā mēs spēsim tikt ar to visu galā, bažām nebija pamata. Visu mūsu domas izsaka Unas rakstītais dienasgrāmatā: „Ir patiesss prieks, ka varējām parādīt savu valsti no labākās puses. Ir patīkama viegluma sajūta, jo mēs zinām, ka mums uzticētais uzdevums ir paveikts ar patiesu cieņu pret

valsti un no visas sirds. Ir prieks, ka varēju būt viena no tiem, kam tika dota šāda iespēja. Un zinu, ka godam paveicām savu misiju. Paldies brīnišķīgajai grupai un fantastiskajam līderēm!”

Pa šo laiku, kas pagājis kopš Averoļā aizvadītās nedēļas, esam dalījušies ar iespaidiem, atmiņām un uzņemtajām fotogrāfijām. Jaunieši turpina aktīvi sazināties ar jauniegūtajiem draugiem ar Facebook vai e-pasta starpniecību. Norvēģu grupas līdere Merete apkopo visu dalībnieku radošās rakstīšanas darbus, lai tos publicētu grāmatā. Arī mēs savus radošos darbiņus pamazām liekam kopīgā mapē, ar ko rudenī varēs iepazīties visi interesenti ne tikai Zasas vidusskolā. Kaspars palēnām montē safilmētos videofragmentus, un mēs visi domājam, kā par visu redzēto, dzirdēto un darīto izstāstīt saviem skolasbiedriem. Paldies visiem skolā, pagastā un novadā, kas mūs atbalstīja gan finansiāli, gan ar uzmundrinošiem vārdiem un padomiem, gan kaut domās bija kopā ar mums! Projekts turpinās – nākamajā vasarā Latvijā!

Noslēgumā jauniešu šībrīža atziņas par visu pieredzēto:

„Norvēģija: Iespaidi viskrāšņākie un atsauksmes vispozitīvākās. Prieks bija iepazīt dažādu valstu cilvēkus un rast labu kontaktu ar viņiem. Iepatikās Norvēģija kā valsts kopumā, skaisti dabas skati. Radošā rakstīšana pat šķita ļoti interesanta un aizraujoša, iepazīnu arī savus draugus daudz tuvāk, jauka nedēļa.” /Jānis/

„Guvu ļoti pozitīvus iespaidus, gan tāpēc, ka tika satikti daudzi jauni, unikāli un neparasti cilvēki, gan tāpēc, ka mūsu daba ļoti atšķiras no Norvēģijas ainavām un to bija ļoti interesanti vērot. Pricējās par iegūto pieredzi un, protams, par jaunajiem draugiem. Atmiņā paliks kā pozitīvākais un interesantākais notikums šajā vasarā.” /Dagnija/

„Brauciens uz Norvēģiju priekš manis bija diezgan liels izaicinājums, jo baidījās par savām angļu valodas prasmēm. Tomēr, tajā pašā laikā, tā bija ļoti laba iespēja iemācīties un uzzināt daudz jauna. Ierodoties Norvēģijā un pirmo reizi ieraugot cilvēkus, ar kuriem kopā dzīvojam nedēļu, uzreiz radās sajūta, ka nedēļa būs interesanta. Un tā arī bija. Katru dienu no agra rīta līdz pat vēlam vakaram mēs darījām daudz un dažādas lietas. Pats galvenais darbs bija radošo darbu rakstīšana. Katru dienu rakstījām stāstus un dzejoļus par dažādām tēmām gan angļu, gan arī savā dzimtajā valodā. Rakstījām gan par fotogrāfijām, gan par lietām, arī par iespaidiem, ko bijām guvuši dzīvojot tur. Protams, arī iepazīnām Norvēģijas skaisto dabu un vēsturi. Tikām nedaudz iepazīstināti arī ar Spānijas un Īrijas tradīcijām un kultūru, kā arī prezentējām cittautiešiem Latviju. Visi bija pārsteigti par to, cik skaista un interesanta valsts ir Latvija. Daži pat sāka mācīties latviešu valodu

un, cik man zināms, turpina to darīt arī tagad. Tāpēc droši varu apgalvot, ka šī nedēļa nāca par labu ne tikai man, bet arī visiem pārējiem projekta dalībniekiem." /Laura/

„Šī gada vasarā bijām aizbraukuši uz Norvēģu, kur iepazīnāties ar jauniem, aktīviem un radošiem jauniešiem no Norvēģijas, Spānijas un Īrijas. Nedēļas laikā iepazīnāties ar citu valstu kultūru, galvenokārt ar literatūru, kā arī paši sniedzām ieskatu latviešu literatūrā. Loti patika radošās rakstīšanas nodarbības, kuras katru reizi bija savādākas. Norvēģijas daba ir ļoti skaista, un gaiss ir pilnīgi tīrs. Tik jauki cilvēki tika sastapti, tik daudz pozitīvu emociju, tik daudz satriecoši jauku cilvēku. Viena no skaistākajām un pieredzes bagātākajām nedēļām manā mūžā.” /Ieva/

„Pirmo reizi mūžā kaut kur lidoju. Nonācu zemē, par kuru gandrīz nekā nezināju, izņemot to, ka viņiem alās dzīvo trollji un debesis dievi. Bet izrādījās, ka viņiem ir arī vikingi, un tad tās visas „čakras” arī atvērās. Cilvēki tur ir ļoti atvērti un laipni, ēdiens, kas mums tika pasniegts – vienkārši garšīgs, bet pati ainava – vienkārši vienreizēja! Uzreiz sajutos kā kādā Vidusjūras zemē, un

galvā šaudījās visādas kreatīvas idejas, un tas faktors, ka par Tevi neviens neko nezina, ļāva izpausties vēl vairāk. Pat, ja pašam likās muļķīgi, citiem tas patika, un līdz ar to no Norvēģijas devos prom pārsvarā tikai ar pozitīvām emocijām.” /Kaspars/

Projekta dalībniece Una Kukle ir iesūtījusi savu eseju, kas tapusi Norvēģijas brauciena iespaidā:

„Bija agrs rīts. Migla vēl nebija izgaiņāta. Saules pirmie zelta stari, knapi sasniedz zemes virsmu. Pļavā pamazām sāka atvērties pirmās ziedu galviņas. Klusībā, vai pie sevis, tās sāka sveicināt visu dzīvo radību un rīta vējus. Akmeņaino kalnu nogāzes bija iezīmējušas interesantu pasaules skatījumu. Sākās jauna diena, ar jaunām cerībām un jauniem sapņiem.

Dāvidam nebija daudz gadu, varbūt kaut kas starp 12 vai 13. Es tiešām ļoti šaubos, vai vairāk. Viņš bija aitu gans, tāpat kā visi citi, pēc mūsu domām, nabadzīgie zēni šaipus apkārtnē.

Bet, kas gan īsti nabadzīgs esi tu, cilvēk? Ne jau nauda un slava padara tevi bagātu, bet gan pasaules mīlestība. Bagāts ir tas, kurš redz pilnību, nevis žēlojas par trū-

kumu. Varens tas, kurš piedod nedomājot, neatstājot ļaunuma sēklu sevī. Laimīgs tas, kurš zina, ko nozīmē patiesi draugi. Priecīgs tas, kuram smaidis tuvāks par žēlabu seju. Pilnīgs tas, kurš pasauli, ikvienu dzīvu radību, ikvienu cilvēku sev blakus, ik mirkli redz skaistu. Pilnīgu. Un Dāvids ir viens no tiem, kas pasauli sev apkārt redz tik skaistu un laimīgu.

Vai viņš ir nabadzīgs? Nē. Vai viņš ir pilnīgs? Nē. Jo citu pasauli jau vēl nav redzējis. Koki, dzīvnieki un puspaēduši aitu gani ir viņa vienīgā sabiedrība.

Pajautā, kāds Dāvids būtu pilsētā. Un pajautā, kāds būtu pilsētnieks Dāvida pasaulē. Viņš arī spētu saskatīt un priecāties par to pašu, ko Dāvids?

Nesaki, ka pilnīgs, jo tu nezini, kurā brīdī un kurā vietā tas var mainīties. Nesaki nepilnīgs, jo tu nezini, kurā brīdī un kurā vietā tas mainīsies.

Tikai cilvēks...

Una Kukle
27.06.2012

Iespaidus apkopojā un aprakstīja skolotāja Baiba Gabranova

Valsts atbalsts jaunajiem uzņēmējiem – Hipotēku bankā!

Pēdējo gadu laikā jau vairāk nekā 750 jaunie uzņēmēji ir sākuši savas gaitas kopā ar Hipotēku banku, un viņus visus vieno kas nozīmīgs – katra jaunā biznesa sākumā ir bijusi IDEJA!

Par to, kā Hipotēku banka var palīdzēt jaunajiem un topošajiem uzņēmējiem, stāsta Hipotēku bankas Jēkabpils filiāles vadītāja Mārīte Lazdiņa.

Kā Hipotēku banka atbalsta biznesa uzsākšanu?

Diendienā strādājot ar jaunajiem uzņēmējiem un sniedzot viņiem atbalstu, esam pārliecinājušies, ka labas idejas ir arī dzīvotspējīgas. Turklāt tās var būt gan jaunas, nebijušas, gan arī tradicionālas un vienkāršas biznesa idejas, kas tiek realizētas istajā laikā un vietā. Ar Hipotēku bankas atbalstu ir tapuši daudzi lieliski biznesa sākšanas veiksmes stāsti.

Tiem, kam ir biznesa ideja un nopietna vēlēšanās sākt savu biznesu, kā arī visiem tiem, kuri pirmos soļus uzņēmējdarbībā ir spēruši pēdējo trīs gadu laikā, Hipotēku banka piedāvā kompleksu Starta programmas atbalstu. Šo programmu līdzfinansē Eiropas Sociālā fonds, un programma ir īpaša ar to, ka piedāvā ne tikai finansējumu ideju realizēšanai aizdevumu un grantu veidā (neatmaksājams atbalsts), bet arī konsultācijas un mācības, turklāt visas konsultācijas un mācības ir bez maksas.

Cik lielu finansējumu var saņemt?

Programma jaunajiem uzņēmējiem piedāvā gan aizdevumu, gan neatmaksājamo finansējumu – grantus. Aizdevums

iespējams līdz 54 tūkstošiem latu ar 10% līdzfinansējumu. Projekta kopējā summa drīkst būt līdz 60 tūkstošiem latu. Ja projekta apjoms ir līdz 5000 latu, līdzfinansējums nav nepieciešams.

Grantus var saņemt gan biznesu uzsākot, gan pēc iecerēto īstenošanas. Viens grants, līdz 3600 latiem (līdz 35% no aizdevuma summas), paredzēts saimnieciskās darbības uzsākšanai un tas tiek izmaksāts 12 daļās uzņēmuma pirmajā darbības gadā. Faktiski tas kalpo kā darba alga jaunajam uzņēmējam laikā, kad biznesa parasti vēl neņem augļus. Ja biznesa ideja veiksmīgi realizēta, piedāvājam otru grantu, kas paredzēts aizdevuma dzēšanai. Tā summa ir līdz 2000 latiem.

Ko vēl bez finansējuma piedāvā Starta programma?

Īpašs piedāvājums ir bezmaksas mācības, kurās var iegūt un papildināt uzņēmējiem tik ļoti nepieciešamās teorētiskās un praktiskās zināšanas uzņēmējdarbības veikšanai, piemēram, apgūstot uzņēmuma vadības pamatus, finanšu vadību un mārketinga pamatus un iepazīstoties ar uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu. Un šo iespēju izmanto patiešām ļoti daudzi topošie uzņēmēji. Savukārt atbalstu biznesa plāna sagatavošanā un tā realizēšanas sākumposmā sniegs pieredzējis bankas darbinieks. Mācības, konsultācijas

un granti ir iespējas, ko piedāvā vienīgi Hipotēku banka.

Kas var pieteikties atbalstam?

Pieteikties var ikviens darbaspējīgs iedzīvotājs vecumā no 18 gadiem, kas vēlas realizēt savu ideju, uzsākt komercdarbību vai pašnodarbinātību. Tāpat var pieteikties jaundibinātie komersanti, proti, uzņēmēji, kas reģistrējuši savu darbību ne agrāk kā trīs gadus pirms vērsšanās pēc atbalsta programmas ietvaros. Mūsu pieredze rāda, ka piesakās un veiksmīgi startē gan darba ņēmēji un darba devēji, gan studenti un bezdarbnieki, gan pašnodarbinātie.

Kā pieteikties Starta programmai?

Vispirms aicinām zvaniņt mums vai rakstīt e-pastu, lai vienotos par tikšanās dienu un laiku. Sarunātajā laikā gaidīsim Jūs Jēkabpils filiālē. Nepieciešamos dokumentus un detalizētu informāciju par Starta programmu atradīsiet Hipotēku bankas mājas lapā www.hipo.lv

Taču potenciālajam programmas dalībniekam nav noteikti uzreiz jānāk ar gataviem dokumentiem. Arī tad, ja kādam šķiet, ka viņa ideja ir kas pilnīgi neiedomājams un diez vai kāds to būtu gatavs atbalstīt, nāciet uz Banku un kopīgi ar mūsu pieredzes bagātajiem speciālistiem sākotnēji vienkārši apspriediet to.

Kas zina, varbūt tieši attīstot kādu „trauku” ideju rodas Latvijas veiksmes stāsts.

Jēkabpils filiāle atrodas Brīvības 116, Jēkabpilī, Konsultācijas un pieteikšanās pa tālruni 65233722 vai 26535682

Hipotēku banka vēlas Jūs iedrošināt īstenot savas biznesa idejas!

Noslēgušās starpnovadu sporta spēles

Sestdien, 25. augustā, Ābeļu sporta zālē norisinājās Starpnovadu sporta spēles. Tajās startēja Jēkabpils pilsēta un trīs novadi – Jēkabpils, Krustpils un Viesītes. Spēļu organizators šogad bija mūsu novads, un ar lielu prieku varam paziņot, ka esam arī šo spēļu laureāti!

Kopumā pašvaldību komandas sacentās vienpadsmit disciplīnās: sacensībās priekšsēdētājiem, kurās stiprākais un veiklākais izrādījās

Indars.

Viesītes novada domes priekšsēdētājs, sacensībās grāmatvedēm un lietvedēm, kurās uzvarētājas bija Jēkabpils novada meitenes, volejbols sievietēm – uzvara Jēkabpils pilsētas komandai; futbola sitienos – trāpīgākā komanda – no Jēkabpils novada; volejbols sievietēm – uzvar Jēkabpils pilsētas komanda; arī veiksmīgākie makšķernieki izrādījās no Jēkabpils, savukārt sportiskākie infor-

mācijas tehnoloģiju darbinieki meklējami Viesītes novadā; volejbols vīriešiem un florbols – uzvaras kauss atkal pienākas Jēkabpils pilsētai, tāpat – spēka vingrinājumos; stafetes uzvarētāji – Jēkabpils novada komanda.

Sacensību dalībnieki bija gandarīti gan par jauko laiku, gan kvalitatīvo sporta zāli, gan sacensību norises organizāciju, atzīmē Indars Mucenieks, un arī pats ir gandarīts par paveikto darbu. Nākamgad starpnovadu sporta spēles notiks Krustpils novadā.

Eiropas un pasaules taku orientēšanās sacensības

Vēl joprojām orientēšanās nav olimpiskais sporta veids. Latvijā ar orientēšanos masveidīgi sāka nodarboties pagājušā gadsimta vidū. Jēkabpilī uz ļoti augsta līmeņa to nostādīja dignārietis Tālvāldis Asariņš. Viņš bija arī mans treneris. Šim sporta veidam radās daudz novirzienu. Pirms desmit gadiem Latvijā populārs kļuva taku orientēšanās veids, kurš domāts paralimpiskajai grupai. Tagad startē arī atklātā grupa.

Kas tad ir taku orientēšanās? Sacensības notiek pa takām un celiņiem, pa kuriem var pārvietoties ar riteņkrēslu, velosipēdiem.. Galvenais te ir prāts. 2 – 4 km garā distancē izvietoti 12 – 20 kontrolpunkti, kuri kartē ir iezīmēti precīzi, bet dabā šajā apvidū viens pie otra ir līdz pieci punkti. Dalībniekam no norādītās vietas, nepieejot kontrolpunktiem jānovērtē, kurš ir pareizais. Distances beigās ir dažādi laika kontrolpunkti, kuros tiesnesis iedod speciālu karti un uzņem laiku, cik sekundēs dalībnieks noteiks punktu. Šim laikam ir nozīme tikai tad, ja visā distancē noteikto pareizo punktu skaits ir vienāds.

Es, Guntis Jakubovskis, jau ceturto gadu esmu iedalīts Latvijas izlasē. Katru gadu notiek pasaules meistariņa un ik pēc pāris gadiem – Eiropas meistarsacīkstes. Liels paldies Jēkabpils novada domei un Ābeļu pagasta pārvaldei par sniegto finansīālo pabalstu, atmaksājot ceļu, dalības maksu, mītnes un ēdināšanu.

Kā tad veicās šogad? Eiropas meistariņa notika Zviedrijā. Maija mēnesī ar savām vieglajām mašīnām prāmis no Rīgas mūs aizvīzināja uz Zviedriju. Vispirms Upsalā mēs startējām Zviedrijas čempionāta vienā kārtā. Te man paveicās, jo vienā no distancēm izcīnīju trešo vietu un saņēmu balvu. Tālāk ar savām mašīnām devāties uz Falunā pilsētu, kur notika Eiropas

meistarsacīkstes. Sacensībās piedalījās 19 valstis ar vairāk kā 60 dalībniekiem. Laiks auksts, lietains. Dzīvojam viesu mājā apmēram 40 km no sacensību vietas, lai būtu lētāk. Distancēs pielaidu vairākas kļūdas un ar savu izcīnīto 29. vietu neesmu apmierināts. Bet sports ir sports! Pat lieli meistari kļūdās.

Komandvērtējumā Latvija – 8. vietā.

Jūnija mēnesī Skotijā Dundee pilsētā notika pasaules meistarsacensības ir taku orientēšanās. Uz turieni lidojām ar lidmašīnu. Kā jau Anglijā, atkal ar laiku mūs nelutināja – dūmakains, miglains, pa reizei rasina sīks lietutiņš. Arī te komandvērtējumā ir trīs dalībnieki, kuri pirms starta ir jāpiesaka. Esmu iekļauts ieskaites dalībniekos. Starta šoreiz veiksmīgs. No

38 distancē izgājušajiem pirmajā dienā esmu 16. vietā, bet otrajā jau 6. vietā. Komandvērtējumā atkal esam 8. vietā.

Kā veicās māju sacensībās? Latvijas čempionāts notiek 20 kārtās dažādās Latvijas pilsētās. Savā paralimpiskajā grupā pēdējā mēnesī Ķemeru izcīnīju 1. vietu, Krāslavā – 2. vietu un Daugavpilī – 1. vietu. Vēl palikušas trīs kārtas. Ir cerības arī šogad kļūt par Latvijas čempionu. Ceļš un dalības maksa tiek segti no saviem līdzekļiem. Komandvērtējumā kopā ar jēkabpilieti Valdi Strodu esam 2. vietā.

Novēlu visiem sportistiem celt savu sportisko meistarību un veiksmi sacensībās!

Guntis Jakubovskis

Pilnveidosim sporta darbu

Pārdomas un ierosinājumi pēc Kultūras, izglītības un sporta konsultatīvās padomes sēdes.

Katrs sportists un sporta komanda pēc sacensībām analizē savu startu, kritiski novērtē rezultātus, stāda mērķus darba uzlabošanai. Ļoti patīkami, ka par sportu mūsu novadā plašāk sākuši domāt gan deputāti, gan kultūras darbinieki, gan skolotāji, gan arī paši sportisti. Jāvienojas, jāatrod labākie ceļi, lai sporta darbs veicinātu lietderīgo atpūtu un popularizētu mūsu novadu. Neizgudrosim velosipēdu no jauna, bet pilnveidosim to. Paņemsim no iepriekšējiem laikiem labāko, lietderīgāko. Ļoti labi, ka mums ir enerģisks novada sporta darba koordinators, bet arī katrā pagastā ir vajadzīgs algots sporta darba organizators, jo viens šo smago vezumu pavilkt nevar. Pirms 20 gadiem algots sporta metodikājs bija katrā saimniecībā un uzņēmumā. Tika likvidēta rajona spartakiāde vai sporta spēles. Domu par spartakiādes atjaunošanu novadā izteica Rubeņu skolotājs Juris Rubiķis. Piekrītu! Sporta spēļu kopvērtējums veicina masveidību, bet no masveidības dzimst arī meistarība. Paldies novada vadībai, kura turpināja sporta bāzu pilnveidošanu pie skolām. Mums ir četras sporta zāles, pie piecām skolām izveidoti

labi basketbola – volejbola laukumi, skrejceļi, bet basketbols un sporta karaliene vieglatlētika vēl ir pabērna lomā. Popularizēsim arī mēs šos Latvijā iecienītos sporta veidus. Katram darbam ir jāzvirza mērķis. Sportam tas varētu būt: Vēl labāk un plašāk organizēt sporta pasākumus pagastos!

To veic algotie pagastu sporta organizatori. Panāk, lai nedēļā uz vietām būtu organizētas sporta nodarbības. Katru mēnesi organizē un vada vienas vietējā rakstura sacensības. Tās viss notiek darba dienu vakaros. Vismaz vienreiz gadā rīko atklātās sacensības. Organizē komandas novada un ārpus novadu sacensībām ...

Pilnveidot sporta darbu skolās!

Mūsu novada skolās ir labi kvalificēti sporta skolotāji. Mums ir labas sporta bāzes. Ir starpnovadu sporta organizators. Notiek starpnovadu skolēnu spartakiāde. Katru darbu taču var vēl uzlabot! Vēl enerģiskāk jāmeklē talantīgi sportiski bērni. Jādibina skolās sporta skolu filiāles vai ar vecāku gādību jā rūpējas, lai talantīgie bērni apmeklētu sporta skolu nodarbības. Direktoriem būtu jāpanāk, lai katrā skolā būtu jaunsargu grupas. Katram zēnam taču jābūt staltam, iznesīgam, jābūt pārvarēt grūtības un jāapgūst šaušanas prasmes. Arī iznesīga, droša, izpalīdzīga

meitene ir patīkama.

Ar sporta meistarību popularizēt novada vārdu.

Novada sporta koordinators vada novada spartakiādi, palīdz un kontrolē pagastu sporta organizatoru darbu, sadarbojas ar sporta skolotājiem, organizē un vada novada sportistu startus ārpus novada, atbalsta sportistu startus valsts mērogā un pasaulē.

Novada spartakiādes sacensības vajadzētu organizēt pamatā rudens, ziemas un agra pavasara mēnešos darba dienu vakaros, jo izejamās dienas un vasara ir aizņemtas ar citiem kultūras pasākumiem un ģimeņu tradīcijām. Ja ir vajadzība, varu izstrādāt novada spartakiādes nolikuma savu variantu. Varbūt kādu vērtīgu domu var ņemt vērā.

Pagastu novadpētniekiem ieteikt pētīt sporta vēsturi, lai varētu ar sacensību palīdzību cildināt sporta veterānu slavu.

Aicināsim mūsu medniekus organizēt stenda šaušanu. Ideju ir daudz, bet galvenais jau ir darbs.

Visi kopā centīsimies, lai pēc 4 gadiem vismaz individuālajos sporta veidos mums būtu Latvijas olimpiādes dalībnieki!

Arnolds Jakubovskis

Sēļu ceļš ir uzsākts

Ar Jēkabpils novada pašvaldības atbalstu, biedrības „Sēļu pūrs” īstenotais novada iniciatīvu konkursa projekta „Sēļu ceļš” bērnu un jauniešu pārgājiens ir noslēdzies veiksmīgi.

Projekta „Sēļu ceļš” mērķis ir uzsākt Jēkabpils novadā tradīciju organizēt jauniešu un bērnu pārgājienu, atsevišķos pārgājienu posmos, dažādu nozaru speciālistu vadībā, iepazīstinot novada skolēnus ar sava novada kultūrvēsturiskā nozīmīgām, skaistām, interesantām vai savādāk atzīmēšanas vērtām vietām, paralēli papildinot un dažādojot skolēnu zināšanas un pieredzi lauka apstākļos, īstenojot vienu pārgājienu katru vasaru.

Lai pārgājiena dalībniekiem būtu lielāka drošības sajūta un, ņemot vērā, ka šādu pasākumu biedrība „Sēļu pūrs” organizēja pirmo reizi, šogad pārgājiena maršrutu izvēlējāmies pavisam netālu, tepat Dunavas un Rubenes pagastos.

Pārgājiena maršrutā šoreiz tika iekļauti trīs galvenie objekti – Tadenavas bibliotēka, Raiņa muzejs Tadenavā un

sēļu sēta „Gulbji” Rubenes pagastā. Jāteic, ka visur tikām uzņemti ar patiesu laipnību un sirsniību. Bērni daudz uzzināja par sēļu vēsturi, svētviētām, kapu vietām, dzirdēja vietējās leģendas un pasakas, dienu pavadīja lauku sētā, kur redzēja un piedalījās uz šo brīdi darāmajos darbos. Kopā ar botānikas speciālistu noteicām sūnu sugas, kuras raksturīgas mūsu mežiem un purvājiem. Kur vien gājām, saņēmām vairāk, nekā bijām gaidījuši – vairāk smaidu, vairāk viesmīlības un interesantu stāstu. Vai Sēlija apzinās, cik brīnišķīgi cilvēki šeit dzīvo?

Ceļā devās 11 skolēni no Rubenes, Kalna, Leimaņu, Dignājas un Zesas pa-

gastiem. Lai arī laika apstākļi gājējus nelutināja – ik pa laikam no debesīm uzbira krietni daudz ūdens, neviens nešķēdējās un nepukojās, visi bija atbilstoši sagatavojušies mainīgajam laikam. Pirmās pārgājiena dienas vakarpuses nogurumu pēc ceļa kā slaucīt aizslaucīja sēļu sētas „Gulbji” viesmīlība, „Gulbju” saimnieces turpinājums 14. lpp.

Ritas Skrējānes gatavotā gardā zupa, batuts, pludmales volejbols, un skaistā, sakoptā ainava.

Liels prieks par mūsu novada bērniem, kuri abas pārgājiena dienas turējās godam. Jaunā Sēlijas paaudze ir pieklājīgi, draudzīgi, ieinteresēti, disciplinēti, izpalīdzīgi... labi audzināti jauni cilvēki. Un, kas nav mazsvarīgi – viņi prot priecāties no visas sirds. Patiešām ceram, ka Sēlija šos bērnus noturēs pie sevis, nepalaidīs kaut kur prom lielajā pasaulē.

Pateicamies par atbalstu Jēkabpils novada pašvaldībai, Tadenavas bibliotēkai, personīgi Ainaī Timofejevai, Raiņa muzejam Tadenavā, personīgi Edītei Balodei, sēļu sētai „Gulbjī”, personīgi Ritai Skrējānei, LU botānikas un ekoloģijas katedras vadītājam, profesoram Guntim Brūmelim un, protams, sēļu bērniem un jauniešiem!

Biedrība „Sēļu pūrs”

Mūžizglītības programmas reģionu sadarbības projekts

Jēkabpils novada pašvaldībā ir uzsākts Mūžizglītības programmas Comenius apakšprogrammas „Reģionālās partnerības” projekts „Cross border cooperation between regions in Latvia and Romania to improve educational offer” /Coaction/ (Pārrobežu sadarbība starp reģioniem Latvijā un Rumānijā izglītības piedāvājuma uzlabošanai” Nr. 2012-1-LV1-COM13-03584 1. Esam viena no piecām pašvaldībām Latvijā, kura īsteno šāda veida projektu, bez tam lepojami ar to, ka esam projekta vadošais partneris. Tas nozīmē, ka spējam strādāt starptautiskā mērogā. Projektā iesaistītie reģioni ir Jēkabpils novada un Vulcana Bai pašvaldības, kuras savukārt ir piesaistījušas vispārējās izglītības iestādes – Zasas un Ion Mares skolas, kā arī vēl vienu partneri no katra sadarbības reģiona – Rubeņu kultūras namu un skolēnu vecāku organizāciju „Asociația Comunitară din România”. Plānots, ka 2012. oktobra pēdējā nedēļā 12 cilvēki no partneru institūcijām ierodas Latvijā. Tātad mums priekšā nopietns darbs starptautiskās sanāksmes organizēšanai. Projekta īstenošanas laikā no 2012. gada augus-

Mūžizglītības programma

Izglītības un kultūras GD

ta līdz 2014. gada jūlijam starptautiskā mērogā jāveic 24 mobilitātes, savukārt uz vietas esam plānojuši īstenojot apmācības skolotājiem, vasaras akadēmiju skolēniem, informatīvas brošūras izveidi vecākiem, izstādes veidošanu un citas aktivitātes.

Projekta kopējais budžets ir 45 820,00 Euro, tai skaitā 39 165,00 Euro ES Mūžizglītības programmas Comenius apakšprogrammas līdzfinansējums un 6 655,00 Euro Jēkabpils novada pašvaldības līdzfinansējums.

Projekts ir uzsākts, notiek komandas veidošanas darbi, projekta vadības un iekšējās kontroles sistēmas izveide un gatavošanās pirmā apmācību semināra organizēšanai, kā arī partneru uzņemšanai. 15. augustā Zasas vidusskolā notika pirmā projekta sanāksme, kurā piedalījās projekta vadītāja, Zasas vidusskolas direktore O. Spēka, skolotāja B. Gabranova un Rubeņu kultūras nama vadītāja I. Tomāne. 23. augustā apmeklēju semināru, kurā piedalījās visu pašvaldību, kuras uzsāk un no pagājušā gada turpina šādu projektu īstenošanu, pārstāvji. Katru gadu Latvijā

apstiprina vidēji 5 projektus, šogad esam divi vadošie partneri. Nacionālās aģentūras pārstāvji atzinīgi novērtēja to, ka Latvijas puses partneri ir spējīgi uzņemties šo lomu un strādāt starptautiskā līmenī. 24. augustā notika pirmā starptautiskā videosanāksme, kurā piedalījās Rumānijas puses koordinatore Manuela Gherorghie un Vulcana Bai pašvaldības vadītājs Emil Draghici. Sanāksmes laikā tika lemts par tikšanās laiku Latvijā, projekta uzsākšanas un turpmākās komunikācijas detaļām.

Strādāsim, lai divu gadu laikā sasniegtu projekta mērķi, bet tuvākais darbs ir pirmās starptautiskās sanāksmes organizēšana. Par projekta norisi regulāri informēšu visus iedzīvotājus ar mūsu pašvaldības izdevuma un mājas lapas lapas starpniecību, kā arī aicināsim žurnālistus atspoguļot pasākumus un interesantākās aktivitātes. Projekta uzsākšana sakrīt ar jauna mācību gada sākumu. Lai tas ir radošs skolēniem un skolotājiem, bet vecākiem novēlu būt ieinteresētiem visās norisēs, kurās iesaistīti jūsu bērni.

G. Dimitrijeva,
projekta vadītāja

Rubenes pagastā uzlabojas veselības aprūpe

Eiropas Reģionālā attīstības fonda projekta „Pirmās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana Ivara Eiduka ģimenes ārsta praksē” Nr. 3DP/3.1.5.1.1/10/APIA/VEC/001 ietvaros Jēkabpils novada Rubenes pagasta „Zelta sietiņā” tiek uzlabota ģimenes ārsta Ivara Eiduka privātprakses infrastruktūra. Projekta kopējais finansējums 14 000Ls, kurš sastāv no:

- 85% ERAF –11900Ls,
- 15% privātās izmaksas – 2100Ls (Kā privātais partneris projektā piedalās

IEGULDĀJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

Jēkabpils novada pašvaldība).

Projekts uzsākts 2011. gada decembrī un tā aktivitāšu īstenošanas ilgums –12 mēneši.

Projekta mērķis ir sakārtot ģimenes ārsta Ivara Eiduka privātprakses infrastruktūru Rubenes pagasta „Zelta sietiņā”, kā rezultātā Jēkabpils novada Rubenes pagasta iedzīvotājiem būs ērtāk apmeklēt ģimenes ārstu. Vienlaikus tiks optimizēts veselības aprūpes sniedzēju tīkls novada teritorijā.

Lai nodrošinātu pacientu un personāla vajadzībām funkcionāli pielāgotu infrastruktūru, projekta ietvaros tiks veikta telpu vienkāršota renovācija un mēbeļu iegāde pacientu pieņemšanas telpās. Esošā pacientu pieņemšanas telpā (platība 37 m²) tiks atdalīts un izveidots procedūru jeb manipulāciju kabinets.

Vienkāršotās renovācijas darbi tiks veikti uzgaidāmajā telpā un tualetē.

Projekta īstenošanas laikā iegādātas mēbeles un aprīkojums par summu 2735,56 Ls, kā arī veikta tāmju sastādīšana par 156,91 Ls.

INFORMĀCIJA LAUKSAIMNIEKIEM

Ganāmpulku īpašniekiem

Lielas problēmas ganāmpulkos, pamatā gan govīm, bet izņēmums nav arī citu sugu dzīvnieki, sagādā atnešanās periods. Bet varbūt no šīm problēmām ir iespējams izvairīties, ietaupīt naudu un pasaudzēt savus nervus, atceroties dzīvnieku fizioloģiju. Lai govys normāli sagatavotos nākošajai laktācijai, nepieciešami aptuveni 2 cietstāvēšanas mēneši. Taču pēdējās 2 – 3 nedēļas ir vissvarīgākās. Dzīvniekam jāsaņem spēkbarība, lai atkal atjaunotos spureklja bārkstiņas. Jo to būs vairāk un lielākas (lielāka virsma), jo vairāk kuņģī tiks absorbētas taukskābes. Pretējā gadījumā tās sāks uzkrāties un nākošā fāze jau ir **acidoze**. Otrs iemesls, kāpēc nepieciešama spēkbarība: gan auglim, gan tesmens veidošanai vajadzīga propionskābe (glikoze un enerģija), kas veidojas no cietes, pretējā gadījumā govij jāsāk izmantot savas rezerves, noārdot organisma taukus. Tā ir papildus slodze aknām un šai reakcijai atkal vajag glikozi, citādi taukskābes sāk uzkrāties asinīs (ketonvielas), un rezultātā seko aprgrūtinātas dzemdības, **aizurēta placenta, neinfekciozie mastīti, ketoze**. Savas rezerves govys var izmantot pat 2 mēnešus pēc atnešanās. Piedevām vēl – dzīvnieks novājē un arī neapauļojas. Un, ja cietstāvēšanas laikā nav saņemta spēkbarība, bet tā tiek dota tikai govij atnesoties, tās kuņģis nav gatavs koncentrētai barībai, jo spureklja bārkstiņas vēl nav atjaunojušās. Šim procesam vajag mēnesi, tāpēc sākas skābju (pienskābes) krāšanās kuņģī. Tātad – visa slimību buķete. Tai naudai, ko cenšamies ietaupīt uz spēkbarību, pretī ir novārdzis, pat gulošs un slimis dzīvnieks, neiegūts piens, vetārsta izdevumi, atkārtotas sēklošanas, papildus enerģētiskās barības piedevas utt. Populārākā no šīm piedevām ir propilēnglikols, ko lieto pirms un pēc atnešanās. Tas samazina minēto vielmaiņas problēmu rašanās risku, bet samazina arī barības uzņemšanu. Labākais risinājums būtu – pirms kaut ko pārkat, pakonsultējieties ar savu veterinārārstu.

Paaugstinātu skābumu spureklī (acidozi) veicina arī nepietiekams kokšķiedras daudzums barības devā: bojāta rupjā barība, tā ir sasmalcināta par īsu, par daudz mitra, pavasara ganību zāle un rudens atāli.

Visoptimālākā govys apsēklošana, pēc zinātnieku domām, ir 56. – 60. diena

pēc atnešanās. Ieteicamā spēkbarības deva cietstāvošai govij – pieradinot no 0.7 līdz pat 4 – 5 kg (katrai govij individuāli), protams, dzīvnieku nepārbarojot.

Mēģināju izklāstīt ļoti vispārināti un vienkārši – bez sarežģītajām ķīmiskajām reakcijām. Protams, pareizāk būtu veikt sava siena, skābsiena un graudu analīzes un konsultāciju birojā sastādīt pareizu barības devu, saņemot, kādi mikroelementi un piedevas vēl vajadzīgi, jo dažkārt šis un tas tiek pirktis un barots pilnīgi nevajadzīgi.

Par dzīvnieka saslimšanu var norādīt arī pirmo 3 mēnešu (pēc atnešanās) ikmēneša piena analīžu rezultāti. Normālai olbaltumvielu un tauku % attiecībai jābūt 0.7 – 0.9. Ja šis cipars ir mazāks par 0.7, tad govij trūkst enerģija, bet, ja lielāks par 0.9, tad ir paaugstināts skābums spureklī. Ja tauku % ir mazāks vai vienāds ar olbv. %, ir aizdomas par acidozi (paaugstināts skābums spureklī). Ja tauku% vairāk kā par 1.5 % pārsniedz olbv. %, ir aizdomas par ketozi (maz enerģijas). Ja tauku % ir zemāks kā 3.8 %, barības devā trūkst kokšķiedras, bet, ja pirmajā piena kontrolē tas ir lielāks kā 5.0 % – aizdomas uz ketozi. Ja olbv.% ir zemāks kā 3.0 %, trūkst enerģijas. Ja urīnvielas saturs lielāks kā 35 mg/100 ml, notiek nepilnīga proteīna izmantošana.

Jautājumi un atbildes.

1. Kur iepērk piena teļus?

SIA „Govs centrs”, mob.t. 26609182, Jēkabpils pusē brauc otrdienās un trešdienās. Teļa vecumam uz tekošās nedēļas pirmdienai jābūt vismaz 12 dienām vai uz tekošās nedēļas piektdienu – līdz 42 dienām. Jo mazāks vecums, jo labāka cena. Telītes – aptuveni 80 santīmi par dzīvsv. kg, bullīši – 1.20 – 1.80. Jo lielāka saimniecība un vairāk teļu vienkopus, jo cena lielāka, ir mazāki pārbraucieni. SIA „Baltic Calves”, mob.t. 26307921, Jēkabpils pusē brauc pirmdienās un otrdienās. Teļa vecumam jābūt 14 – 40 dienām. Telītēm cena aptuveni 60 sant./kg, bullīšiem 1.30 – 1.70. Abos gadījumos par cenu vienotjas individuāli.

2. Vai Lauku atbalsta dienestā jāiesniedz veidlapa par kautajiem liellopiem?

Nav. Šogad maksāšana notiek automatiski, ja esat iesnieguši pieteikumus platībmaksājumiem, ņemot vērā 2011. gadā kaušanai nodotos lopus. Ja šogad skaits ir lielāks, diemžēl, par tiem

nemaksās. Nākošgad par kautajiem lopiem vairs maksājumu nebūs vispār.

3. Kā aprēķina piešķirto bezakcīzes dīzeļdegvielas daudzumu?

Pirmkārt, ņem vērā attiecīgajā gadā LAD deklarēto un vienotā platību maksājuma saņemšanai apstiprināto zemes daudzumu, kā arī zemes platību zem zivju dīķiem (virs 20 ha). Otrkārt, ieņēmumiem no lauksaimnieciskās un akvakultūras produkcijas ražošanas jābūt vismaz 200 Ls/ha (bez valsts un ES atbalsta). Taču ieņēmumos iekļauj ES maksājumus pasākumos „Agrovīde” un „Agrovīdes maksājumi”, izņemot apakšpasākumus „L/s dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana” un „Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos”. Treškārt, l/s produkcijas ražotājam deklarētajās platībās jābūt vismaz 0,2 liellopu vienībām/ha vai pierēģistrētam Lauksaimniecības datu centrā kā dzīvnieku barības primārajam ražotājam. Protams, arī kā nodokļu maksātājam jābūt reģistrētam VID. Uz šī gada 15. augustu jau ir piešķirti 75 (50+25) litri par vienu atbilstošās platības hektāru. Par atlikušo daudzumu LAD izlems līdz 30. oktobrim. Vispirms aprēķinos ņem vērā ieņēmumus. Piemēram, ieņēmumi bijuši 1000 Ls, bet deklarēti 10 ha. 1000:200=5ha. Ja liellopu vienības atbilst, tad degviela pienākas tikai par 5 ha. Tātad, uz šo brīdi 5x75=375 litri. Sev pienākošos degvielas daudzumu, ja vēl nav saņemta informatīvā vēstule no LAD, var uzzināt arī pie degvielas tirgotāja (datu bāzē).

4. Kā aprēķina liellopu vienības?

Govs – koeficients 1, jaunlops (līdz 12.mēn.) – 0.4, jaunlops(12 – 24 m.) – 0.7, bullis(virs 24 m.) – 1, tele (virs 24 m.) – 0.8, sivēnmāte un kuilis – 0.5, piena sivēns – 0.027, citas cūkas – 0.3, jebkura vecuma aita un kaza – 0.1, zirgs – 0.8, trusis – 0.02, dējējvistas – 0.014, broilers – 0.007, zoss – 0.059, pīle – 0.039, tītars 0.069, bišu saime – 0.133 utt. Piemēram, 5 govys: 5x1= 5 liellopu vienības, 10 aitas: 10x0.1=1 liellopu vienība. Tad visus saskaita kopā. Šajā gadījumā 5+1=6 liellopu vienības. 6:0.2=30 ha. Mazāk labvēlīgo apvidu atbalstam uz 1 ha nepieciešamas 0.2 liellopu vienības. Tātad, šajā gadījumā atbalsts pienākas 30 ha. LAD dzīvnieku vienības paņem automatiski no 1. jūliju no LDC datu bāzes. Taču, ja jūs neesat iesnieguši datu centrā regulāri uz 1. janvāri un 1.jūliju pārskatu par sīkdzīvniekiem (visi tie, ko neapzīmē ar krotālijām) un cūku kustības kopsavilkumus, tad šie dzīvnieki jūsu platībmaksājumu aprēķinos nebūs.

turpinājums 16. lpp.

turpinājums no 15. lpp.

5. Zīdītājgovis.

Vēl pēdējo reizi līdz 15. novembrim LAD var pieteikties uz papildus valsts tiešajiem maksājumiem par zīdītājgovīm, nākošgad šāda maksājuma vairs nebūs, tāpat, kā maksājuma par aitu mātēm.

6. XX šķirnes govīs.

Atsevišķos gadījumos man ir tiesības mainīt šķirnes liellopiem, protams, ne jau piena un gaļas šķirņu krustojumiem un ne jau dzīvniekiem bez reģistrēta tēva. Daži saimnieki gadiem jau nesaņem subsīdijas par atsevišķām XX

šķirnes govīm, nezinot, ka šiem dzīvniekiem varbūt ir iespēja sakārtot šķirni.

Ganāmpulku īpašniekiem septembra beigās ir iespēja veikt **barības analīzes** par 3 – 4 reizes zemākām cenām, kā parasti Jelgavā (Universitātes laboratorijā). Jēkabpils konsultāciju birojs gatavo braucieni uz Tartu laboratoriju Igaunijā. Viena barības līdzekļa analīze tur izmaksā aptuveni 7 Ls. Ja ņemsiet sienu, skābsienu un graudus, tas būs ap 21 Ls. Šogad barībai ir ļoti zems proteīna līmenis, pat agri gatavotajam skābsienam. Lūdzu, izmantojiet

šo iespēju. Iesaku pēc tam birojā pie Ziedītes Bimšteines vismaz vienreiz savam ganāmpulkam sagatavot pareizu barības devu, ņemot vērā jūsu analīžu rezultātus. Tas izmaksās mazam un vidējam ganāmpulkam aptuveni 9 Ls. Pieteikties analīzēm varat gan Jēkabpils birojā pie Z. Bimšteines, gan arī pie manis, lai laikus sastādītu paraugu savākšanas grafiku.

Ina Sēle,

Jēkabpils novada lauku attīstības konsultante, mob.t. 26312414

Ceļā uz mazāku rēķinu par elektroenerģiju...

Pēdējā laikā daudz tiek runāts par energoefektivitāti jeb enerģijas patēriņa samazināšanu. Parasti tas asociējas ar ēku renovācijas projektu īstenošanu vai spuldžu nomaiņu, bet neaizmirsīsim, ka mūsu mājoklī ir arī sadzīves elektroiekārtas, kas patērē elektroenerģiju. Vai mūsdienās, kad prasības pēc komforta un kvalitātes pieaug, ir iespējams samazināt rēķinu par elektroenerģiju?

Atbildes uz sekojošiem jautājumiem – Kas ir energomarķējums? Kāpēc ir svarīgi, ka tirgotājs to izvieto uz preces? Kā ir jāizvieto marķējums? – ir vadlīnijas ceļā uz mazāku rēķinu par elektroenerģiju.

Energoefektivitātes marķējums

Energomarķējums jeb energoefektivitātes marķējums ir veids, kādā patērētājs tiek informēts par sadzīves iekārtu enerģijas patēriņu. Svarīgākā norāde uz marķējuma ir tieši energoefektivitātes klase. Klases iedalās no A+++ līdz D vai no A līdz G. A+++ vai A ir visefektīvākā klase jeb klase, kas raksturo iekārtas ar vismazāko elektroenerģijas patēriņu, turpretī ar D vai G klasi tiek marķētas iekārtas, kuru efektivitāte ir zemāka.

Energomarķējuma esamību sadzīves elektroierīcēm nosaka likumdošana un tā īstenošanu kontrolē atbildīgās valsts iestādes. Tirgotājam un pārdevējam tā ir iespēja paaugstināt patērētāja interesi par precī un būt pārliecinātam, ka šī prece tiešām ir kvalitatīva. Tas ir arī ieguldījums klientu elektroenerģijas rēķinu samazināšanā.

Ir svarīgi, ka marķējums ir:

- skaidri redzams;
- oriģināls, nevis paštaisīts vai kopēts;
- arī uz preces, kas atrodas iepakojumā.

Lai veicinātu jaunās māsaimniecību iekārtu marķējuma sistēmas ieviešanu, Eiropas Komisija programmas „Saprātīga enerģija Eiropai” ietvaros īsteno projektu

„Come On Labels”. Efektīvas, uzticamas un labi atpazīstamas marķējuma sistēmas ieviešana būs spēcīgs instruments, lai sasniegtu Eiropas Savienības energoefektivitātes mērķus.

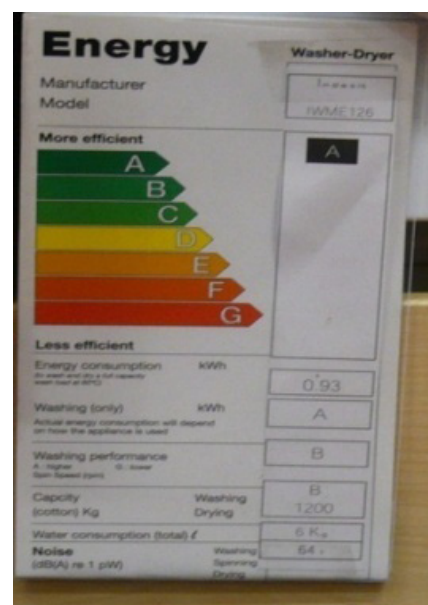
Situācija Latvijas veikalos

Projekta „Come On Labels” ietvaros tika veikts energomarķējumu esamības novērtējums 20 dažādos sadzīves tehnikas veikalos Rīgā, Daugavpilī, Valmierā, Ventspilī un Jelgavā. Vīzišu mērķis ir noskaidrot, vai marķējums uz iekārtām Latvijas veikalos ir izvietots pareizi un vai ir izvietots vispār.

Apkopojot informāciju par vairāk kā 4500 iekārtām var secināt, ka 75% iekārtu

ir marķētas pareizi (apmēram 15% iekārtu ir „jaunais” marķējums), 10% iekārtu ir marķētas daļēji pareizi, bet 15% iekārtu nav marķētas vispār. Interneta veikalos, kuros ir tādas pašas prasības attiecībā uz iekārtu marķēšanu, pārsvarā tiek tirgotas iekārtas ar „vecu” marķējumu.

Tika novērotas arī kļūdas, attiecībā uz marķējuma izvietošanu: marķējums nav redzams vispār; palikusi „vecā” marķējuma informatīvā daļa vai arī redzams marķējums bez informatīvās daļas. Dažos gadījumos uz iekārtas ir marķējums ar 2 dažādām informatīvajām daļām, kā arī iekārtas ārpusē ir viens marķējums, bet iekšpusē cits; marķējums aizsegts ar cita veida informāciju; tas atrodas nepareizā vietā (piem., noslēpts iekārtas iekšpusē). Šādas kļūdas var maldināt potenciālo pircēju un rodas jautājums, vai minētā informācija ir patiesa?

Nepareizi!
Paštaisīts marķējums, kas neatbilst likumdošanai.

Pareizi!
**Markējums ir izvietots pareizi – uz-
limēts uz iekārtas.**

Atcerieties! Izvēloties iekārtu ar augstāku energoefektivitātes klasi, Jūs varat samazināt savus izdevumus par elektroenerģiju. Lai būtu droši, ka iekārta patiešām tērēs tik daudz enerģijas, cik solīts, vienmēr izvēlieties iekārtas, uz kurām atrodams oriģinālais energoefektivitātes marķējums.

Piemērs

Veiksim vienkāršu ekonomijas aprēķinu. Pieņemsim, ka šobrīd Jums ir A klases veļas mazgājamā mašīna, kura patērē 227 kWh elektroenerģijas gadā. Jūs nolemjat, ka laiks iegādāties jaunu,

efektīvāku A+++ klases veļas mašīnu, kuras elektroenerģijas patēriņš ir 152 kWh gadā. Šajā piemērā elektroenerģijas ietaupījums ir 75 kWh gadā, kas nau-
das izteiksmē veido 6–8 Ls gadā, atkarībā no elektroenerģijas tarifa. Būtiskāki ietaupījumi būs tad, ja, piemēram, C klases iekārtu nomainīsiet ar A+++ klases iekārtu.

Neaizmirstiet, ka sadzīves tehnika Jums nekalpos 1 vai 5 gadus. Tas ir ilgtermiņa ieguldījums.

Šeit būs arī daži vienkārši un ikdienā viegli īstenojami pasākumi, kā samazināt elektroenerģijas patēriņu:

- **veļas mašīnām** – LAIKĀ, KAD VELAS MAŠĪNA NETIEK IZMANTOTA, ATSLĒDZ TO NO ROZETES!
- **televizoriem** – TELEVIZORU IZSLĒDZ AR POGU, NEVIS AR PULTI!
- **trauku mazgājamajām mašīnām** – IZVĒLIES ATBILSTOŠU MAZGĀŠANAS REŽĪMU!
- **aukstuma iekārtām** – **ledus-
skapiem, saldētavām** – NOVIETO LEDUSSKAPI TĀLĀK NO TIEŠIEM SAULES STARIEM UN SILTUMA AVOTIEM!

Informāciju sagatavoja:

Linda Drukmane,
projekta „Come On Labels”
koordinatore Latvijā,
SIA „Ekodoma”
www.ekodoma.lv
www.come-on-labels.eu

Ārsta padomi un mīļi sveicieni skolnieciņiem

Ar sārtām kļavu lapām, dzērvenu kļaiģām un saldskābu ābolu smaržu atkal klāt ir rudens. Daudz mazu un lielu ķiparu atsāks skolas gaitas. Īpašs šis rudens ir mazajiem pirmklasniekiem. Tas ir jauns posms bērna dzīvē. Tāpēc daži ieteikumi vecākiem noderēs. Lai jūsu bērns justos rītos možs un ar prieku mostos, vēlams bērnam veidot pieradumu vienā laikā iet gulēt un aptuveni vienā laikā celties. Noteikti ēdīsim brokastis. Varbūt interesanti pagatavots ēdiens rosinās bērna apetīti. Brokastis būtu jāsaņem ~25 % no diennakts uztura devas. Uzturam jābūt daudzveidīgam, jābūt pienam, gaļai, zivīm, olām, maizei, putrainiem, dārzeņiem, augļiem.

Ierobežosim hot-dogu, hamburgeru un tamlīdzīgu izstrādājumu lietošanu ikdienā. Čipsus aizvietosim ar kaltētiem augļiem, ogām, riekstiem.

Pēc stundām pastaiga svaigā gaisā vai kopīga darbošanās dārzā būs veiksmīga izvēle atpūtai. Šis laiks noderēs arī pārrunām par dienas notikumiem, iespaidiem. Bērnam ir svarīga vecāku uzmanība.

Mājas darbus gatavojot vēlams ievērot pāris minūšu ilgas pārtraukumus (10 – 15 min.) ik pēc 30 min. Būtu vēlams nepārspīlēt ar darbošanos pulciņos. Jāatceras, ka bērnam nepieciešams laiks arī atpūtai, rotaļām, lasīšanai un iemīļotām TV pārraidēm. Lai veiksmīgs šis mācību gads visiem Jēkabpils novada skolēniem, idejām bagātu gadu skolotājiem. Īpaši sveicieni mūsu mazajiem pacientiem uzsākot mācības 1. klasē:

Danielam Orstei
Megijai Pabērzai
Aivijai Muceniecei
Aleksim Mitrofanovam
Kristai Rjabecei
Jānim Zīgamam
Karolīnai Kuzmenko
Vanesai Melindai Kuklai

Radošu jauno mācību gadu
novēl **dr. Baiba Bērziņa,**
Inga Martinova

Dignājas pamatskola realizējusi projektu

VAS „Hipotēku un zemes bankas” Klientu klubs „Mēs paši” izsludināja projektu konkursu, kurā nolēma piedalīties arī Dignājas pamatskola. Ievērojot visus nosacījumus, tika iesniegts projekts – Dignājas pamatskolas apkārtnes labiekārtošana, kura ietvaros tika iepļānots iegādāties trīs koka solus, kā arī izveidot divus āra laukumus no flīzēm – klasišu spēlei un dambretei. Projekts tika apstiprināts, naudiņa materiāliem tika piešķirta, varēja sākties darbi. Lai īstenotu šo projektu un svinīgi to atklātu uzsākot jauno mācību gadu 3. septembrī iesaisītījās daudzi – Dignājas pagasta pārvalde, skolēnu vecāki, bijušie audzēkņi, skolas tehniskie darbinieki, pagasta iedzīvotāji un sporta skolotāja. Skolēni ar radošām idejām un nelielu darbiņu piedalās netrādicionālu dambretes kauliņu izveidošanā.

Realizējot šo projektu, Dignājas pamatskolas apkārtnē ir lieliski papildināts bērnu atpūtas un rotaļu laukums, kā arī ir iegādāti trīs lieli, stabili koka soli ko izgatavoja SIA „Seldedze”. Visu šo varēs izmantot pirmskolas grupiņu bērni, skolas skolēni sporta stundās, ārpusstundu nodarbībās, brīvajā laikā, kā arī skolas ciemiņi, pagasta iedzīvotāji un ikviens, kurš iegriezies Dignājas pamatskolā. Ir radīta iespēja ne tikai aktīvi un interesanti pavadīt brīvo laiku, bet vienlaikus arī pilnveidot un attīstīt prasmes, iemaņas un prāta spējas.

Lielu paldies sakām VAS Hipotēku un zemes bankas Klientu klubam „Mēs paši” un ikvienam, kas piedalījās projekta realizācijā.

A. Ķīpoka,
Dignājas pamatskolas skolotāja

Jēkabpils novada kultūras pasākumi 2012. gada septembrī

Ābeļu pagasts

22.09. plkst. 21.00 Rudens ballīte „Miķelīti sagaidot...”

Dignājas pagasts

11.09. plkst. 13.00 Dignājas pamatskolas zālē Dzejas dienai veltīts pasākums „Dzejas krāsas”

22.09 Atklātā Futbola diena Dignājā, Dignājas skolas sporta laukumā, reģistrēšanās sākums no plkst. 9.30

Dunavas pagasts

05.09. un 12.09. plkst. 12.00 biedrības „Dzīves prasme” telpās psiholoģijas nodarbības. Vadītāja Elita Keiša. (sadarbībā ar NVO „Ūdenszīmes”)

26.09. plkst. 14.00 Dunavas skolā – tradīciju zālē „Miķeļdienas dāržu parāde”. **Atnes** izstādei interesantāko dārzeni, kas izaudzis tavā dārzā. **Izveido** kompozīciju no dāržiem. **Gatavosim** salātus no dažādiem dāržiem, degustēsim. **Varēsi piedalīties konkursos, mīklu minēšanā, rotaļās!**

14.09. plkst. 14.00 Tadenavas muzejā „Dzejas dienas” Piedalās dzejniece Inese Zandere, aktieris Kaspars Znotiņš

Kalna pagasts

02.; 23.09. plkst. 11.00 kultūras namā – Bruno Groninga kopas nodarbības

14.09. kultūras namā – pasākums „Dzejas dienu noskaņās”

26.09. plkst. 11.00 kultūras namā – Biedrības „Cerību logi” nodarbība – Gatavosim cepures

28.09. kultūras namā Miķeļdienas pasākums – Salātu pēcpusdiena

Leimaņu pagasts

15.09. plkst. 22.00 Leimaņu tautas namā – Rudens balle. Spēlē Aīda un Jānis. Vietas pie galdiņiem lūdzam pieteikt pa tālruni 28315265.

28.09. plkst. 13.00 Mežgales kultūras namā Novada Senioru diena. Dalībniekus lūdzam pieteikties pagastu pārvaldēs līdz 23. septembrim.

28.09. plkst. 13.00 Mežgales kultūras namā Jēkabpils novada senioru diena. (Pieteikšanās braukšanai uz pasākumu pagastu pārvaldēs pie kultūras darbinieka līdz 24.09.

Rubenes pagasts

25.09. plkst. 12.00 kultūras namā interešu kopas „Gardēdis” tematisks pasākums „Vasaras garša burciņā”

Zasas pagasts

18.09. plkst. 14.00 kultūras namā Zasas amatiereteātra dzejas izrāde – E. Sudmale „Gundegu gaismā”

05.10. plkst. 14.00 kultūras namā Jēkabpils novada pasākums, veltīts Skolotāju dienai

20.10. plkst. 13.00 Zasas kultūras namā viesosies Baltinavas dramatisks teātris „Palādas” ar pirmizrādi, Danskovītes komēdiju „Lauku kūrorts pilsātnīkim”. Ar 1. oktobri sāksies biļešu iepriekšpārdošana kultūras namā vai pieteikt pa telefonu 20371520

Septembrī – viršu mēnesī! Dabā tāpat kā cilvēka dzīvē viss rit savu gaitu. Dārzā saulespuķe uz rudens pleca māj atvadas vasarai. Dzeltēt sākušās bērzu birzis un rudens saulē sarkstošās kļavas pavisam drīz spoguļosies kā latviešu vecmeistaru gleznās...

Septembris vienmēr ir jauns sākums visiem, kas mācās un māca:

Skolēniem – zinātkāri;

Skolotājiem – pacietību;

Vecākiem – izturību;

Studentiem – neatlaidību!

Vissatraucošākais šis laiks ir mazajiem ķipariem, kas pirmoreiz vērš skolas durvis un arī viņu vecākiem. Lai viegli lasās burti ābecē un katra diena ir kā jauns atklājums!

Septembra vēlējumu sagatavoja Slates bibliotēkas vadītāja **Līga Zālīte**

*Tu neesi tas,
kas aiziet var bez pēdām
Kliedz gulbji padebešos
skumjām vēdām.
Te katrā Tava mūža takā degs
Spožs gaismas stars,
ko smiltis neapsegs...*
/V. Kokle-Līviņa/

**Piemīnēsim Jēkabpils novada
Dzimtsarakstu nodaļā reģistrētos
Mūžībā aizgājušos Jēkabpils
novada iedzīvotājus:**

Jānis Plānis Rubenes pagastā
11.04.1941. – 06.08.2012.

Egons Bērziņš Ābeļu pagastā
18.02.1924. – 07.08.2012.

Osvalds Godļevskis Zasas pagastā
05.08.1945. – 26.08.2012.

Izdod Jēkabpils novada dome

Reģ. Nr. 90009116789

Tel. 65220738

Iznāk reizi mēnesī.

Informāciju apkopoja **Ieva Jātniece**

Tel. 26167960,

e-pasts: ieva.jatniece@gmail.com

Iespiests SIA “Erante”

Tel. 64860983, 65230116

Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild rakstu autori.

Tirāža 1400 eks.

IZSTĀDES

No 14.09. Tadenavā, Raiņa muzeja izstāžu zālē Andas Svarānes personalizēta „Zirņa bērni”

No 15.09. līdz 10.10. Zasas kultūras nama izstāžu zālē portretu izstāde „Sēļi – zīmes”

No 10.09. līdz 30.09. Ābeļu pagasta pārvaldes telpās „Rudens ražas izstāde”

Svecīšu vakari:

06. oktobrī Dignājas pagasta

14.00 Slīterānu kapsētā

15.30 Dignājas kapsētā

17.00 Meņķa kapsētā

